

การศึกษบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด

A STUDY OF THE ROLE OF ADMINISTRATORS IN THE STUDENT CARE SYSTEM
IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE VOCATIONAL EDUCATION
COMMISSION (OVEC) IN RAYONG, CHANTHABURI
AND TRAT PROVINCES

วิทยานิพนธ์

ของ

รักศักดิ์ คุ้มชนม์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

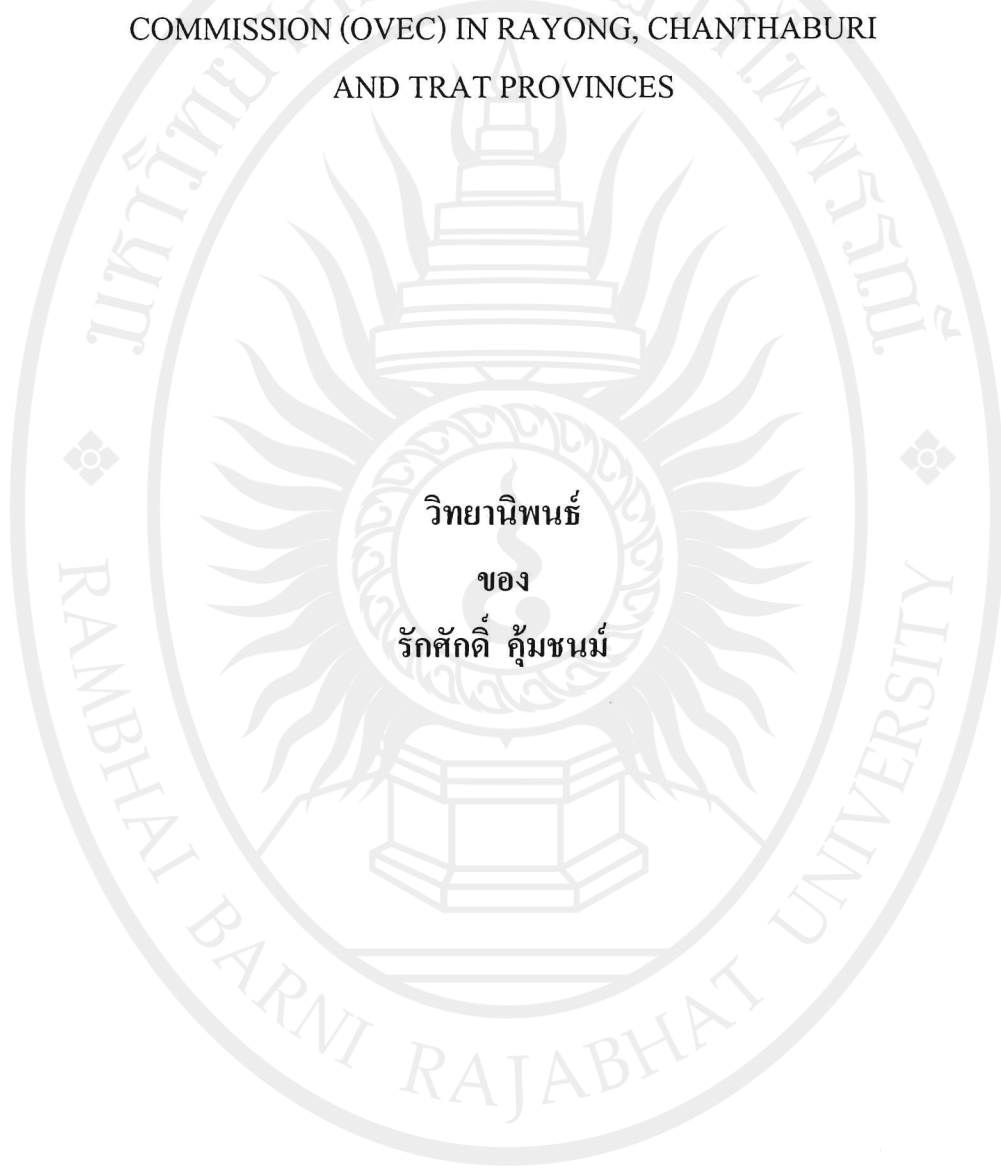
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กรกฎาคม 2561

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด

A STUDY OF THE ROLE OF ADMINISTRATORS IN THE STUDENT CARE SYSTEM
IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE VOCATIONAL EDUCATION
COMMISSION (OVEC) IN RAYONG, CHANTHABURI
AND TRAT PROVINCES

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กรกฎาคม 2561

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด

A Study of the Role of Administrators in the Student Care System in Schools under the Office of the Vocational Education Commission (OVC) in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces

รักศักดิ์ กุ่มชนม์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายตา ประเสริฐภักดิ์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.ภูวดล บัวบางพลู)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... ผู้ช่วยอธิการบดี

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

วันที่ 3 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2561

รักศักดิ์ คุ่มชนม์. (2561). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรียมาศ สุขกลี กศ.ด. (การบริหารการศึกษา)	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์	กรรมการ
ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)	

บทคัดย่อ

การออกกลางคันของผู้เรียนถือเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้เกิดความสูญเปล่าของงบประมาณในการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีการกำหนดนโยบายเพื่อลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนด้วยระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายเพื่อดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายใต้บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด จำแนกตามสถานภาพและเขตจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน และครูผู้สอน จำนวน 248 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.43-0.85 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ้ (Scheffe')

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการ

เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด จำแนกตามเขตจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษา
โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยครั้งนี้พบข้อมูล
ที่เป็นข้อสังเกตบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมให้มีการสรุปข้อมูลส่วนตัว
ของนักเรียน ลักษณะของปัญหาและวิธีการให้ความช่วยเหลือ จัดทดสอบบุคลิกภาพของนักเรียน
เพื่อใช้สำหรับวางแผนในการดูแลและใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่มีความชัดเจน

คำสำคัญ : การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Raksak Khumchon. (2018). **A Study of the Role of Administrators in the Student Care System in Schools under the Office of the Vocational Education Commission (OVEC) in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces.** Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Assistant Professor Sureemas Sukkasi Ed.D. (Educational Administration) Chairman

Associate Professor Ampawan Prasertphak Member

M.A. (Educational Psychology and Guidance)

Abstract

Student dropout is a major problem that wastes education budgets. The Office of the Vocational Education Commission has promoted a policy to reduce the problem of student dropout by using the students care system with the participation of all parties. The implementation of the student care system is under the management role of the school administrators. The researcher is interested in studying and comparing the roles of school administrators in implementing the student care system in schools under the Office of the Vocational Education Commission (OVEC) in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces. The research sample was selected by the proportional stratified random sampling method and consisted of 40 school administrators and 248 teachers in schools under the Office of the Vocational Education Commission in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces. The sample size was determined by Krejcie and Morgan's table. The instrument used for data collection was a 5-rating scale questionnaire with the discrimination index of 0.43-0.85 and a reliability of 0.97. The statistics used for data analysis were: percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way analysis of variance, and Sheffe's method of multiple comparison tests.

The study revealed the following: 1) the overall result of the student care system by administrators in schools under the Office of the Vocational Education Commission (OVEC) in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces was ranked as the high level, 2) the comparative results overall and individual aspects of student care system by administrators in these schools, when classified by status, was statistically significantly different at the 0.5 level, and 3) the comparative

results overall and individual aspects of the student care system by administrators in these schools, when classified by school location, was statistically significantly different at the 0.5 level. The results of this research indicate that when implementing the student care system, school administrators should encourage all involved to maintain records of students' personal information, including personality traits and behavioral assessment which can be used for planning care.

Keyword: The Administration of the Student Care System, Schools Under the Office of the Vocational Education Commission (OVEC)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์ อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด ที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

รักศักดิ์ คู่มนั่ม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
	ประโยชน์ของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตในการวิจัย.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
	สมมุติฐานในการวิจัย.....	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
	การบริหารสถานศึกษา.....	9
	ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	9
	ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา.....	11
	กระบวนการของการบริหารสถานศึกษา.....	12
	บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	14
	ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	19
	ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	19
	วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	20
	องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	22
	ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	23
	แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	26
	การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด.....	41
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	43
	งานวิจัยในประเทศ.....	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีการดำเนินการวิจัย..... 48
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง..... 48
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 49
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 50
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 51
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 51
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 53
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 53
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 53
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 54
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 69
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 69
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 69
	สรุปผลการวิจัย..... 71
	อภิปรายผล..... 72
	ข้อเสนอแนะ..... 75
	บรรณานุกรม..... 77
	ภาคผนวก..... 83
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ..... 84
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย..... 86
	ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 95
	ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม..... 104
	ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม..... 110

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

ประวัติย่อผู้วิจัย.....

หน้า

113

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	49
2 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพ และเขตจังหวัด.....	54
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายด้าน.....	55
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล โดยรวมและรายข้อ.....	56
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการคัดกรอง นักเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	57
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริมและ พัฒนานักเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	58
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการป้องกันและ แก้ไขปัญหา โดยรวมและรายข้อ.....	59
8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งต่อ โดยรวมและรายข้อ.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
9 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพ.....	62
10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด.....	63
11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่ม บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวม.....	64
12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่ม บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล.....	65
13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่ม บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการคัดกรองนักเรียน.....	66
14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่ม บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน.....	66
15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่ม บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ
ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา
ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการส่งต่อ..... 68

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

เด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต จากการประมวลสถิติข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอื่น ๆ ส่วนหนึ่งมักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์คือตกเป็นทาสของเกมคอมพิวเตอร์จนถึงขั้นหมกมุ่นและเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากเกม จนไปถึงการประพฤติปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ตนเองและสังคม ใช้ความรุนแรงในการตัดสินใจและข้อขัดแย้ง ทะเลาะวิวาท มีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น เข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย ขาดหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ไม่เห็นความสำคัญของหลักศาสนา ค่านิยมความเป็นไทยความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวค่อนข้างเปราะบาง ติดเพื่อน ติดสื่อและให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าความมีคุณธรรมน้ำใจ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552 ข : 3-4)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และแนวการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการคือเรื่องความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (มาตรา 23 ข้อ (5)) ทั้งนี้การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็นทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาอีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 14)

ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลในการดำเนินชีวิตเกิด

ผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชน สิ่งแวดล้อม เกิดปัญหาต่อคุณภาพชีวิตทำให้สภาพความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตเปลี่ยนไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระแสอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติทำให้ค่านิยม ความเชื่อและสังคมไทยเบี่ยงเบนออกจากวิถีวัฒนธรรมไทยและคุณค่าชีวิตที่ค้ำชูกระแส วัฒนธรรม และบริโภคนิยมศีลธรรมและจริยธรรมเสื่อมทรามลงเกิดปัญหาภายในครอบครัว การหย่าร้าง การเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนภายในครอบครัวไม่เหมาะสม ปัญหาค่าครองชีพที่สูงผลกระทบต่อ การหารายได้เพื่อดูแลครอบครัว ไม่มีเวลาดูแลเด็กและเยาวชนทำให้ไม่สามารถปรับตัวได้จึงทำให้ พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป เกิดปัญหาที่ทวีความซับซ้อนและรุนแรง เช่น ปัญหายาเสพติดที่แพร่ ระบาดเข้าสู่เด็กและเยาวชนอย่างน่าเป็นห่วง ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการทะเลาะวิวาท พฤติกรรมความรุนแรงที่กระทำการโดยตั้งใจทั้งทางกาย การใช้อำนาจ การข่มขู่ที่ส่งผลให้เกิด อันตรายต่อร่างกายและจิตใจ และการเอาเปรียบในประเทศไทยมีแนวโน้มที่สูงมากขึ้น จากเหตุผล และความสำคัญดังกล่าวทำให้มีความจำเป็นต้องพัฒนาระบบการดูแลผู้เรียน (WHO. 2002 : 36)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีจุดมุ่งหมายในการจัดการอาชีวศึกษาและ การฝึกอบรมวิชาชีพใน 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาแบบ ทวิภาคี ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับ เทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมา พัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไป ประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา. 2551 : 3) แต่ปัญหาที่พบในการจัดการศึกษาคือการออกกลางคัน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่ง ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนทำ ให้เกิดความสูญเปล่าของงบประมาณในการจัดการศึกษาถึงแม้ว่าหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ เกี่ยวข้องจะได้ทุ่มเทให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาผู้เรียนออกกลางคัน (Drop Out) แล้วก็ตาม แต่ในปัจจุบันปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนก็ยังไม่หมดไป สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพได้รับ ผลกระทบจากปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนเช่นเดียวกับหน่วยงานหลักอื่น ๆ จึงได้ผลักดัน นโยบายเพื่อลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษาขึ้นด้วยระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนนักศึกษาพร้อมทั้งแสวงหารูปแบบการเพิ่มปริมาณผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยการลดปัญหาการ ออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษาและอาศัยการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นและสถาน ประกอบการอย่างเป็นทางการ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2557 : 1)

การพัฒนากระบวนการดูแลผู้เรียนอาชีวศึกษายังสอดคล้องกับการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ตัวบ่งชี้ที่ 3.6 ระดับคุณภาพในการบริหารความเสี่ยง โดยให้สถานศึกษาวางแผนบริการจัดการความเสี่ยง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านการทะเลาะวิวาท ด้านสิ่งเสพติด ด้านสังคม ด้านการพนัน และการมั่วสุม โดยการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทุกฝ่าย ผู้เรียนและผู้ปกครองมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และมีผลทำให้ปัญหาด้านความเสี่ยงลดลง และตัวบ่งชี้ที่ 3.7 ระดับคุณภาพในการจัดระบบดูแลผู้เรียน โดยให้สถานศึกษาจัดระบบดูแลผู้เรียนให้มีระบบเครือข่ายผู้ปกครองดูแลผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง และส่งเสริมผู้เรียนปัญญาเป็นเลิศ ดังนั้นการดำเนินการให้มีระบบดูแลผู้เรียนอาชีวศึกษาในสถานศึกษา จึงมีความสำคัญเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานอาชีวศึกษา 2555 ซึ่งจะช่วยให้เกิดการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนและป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา และเกิดผลดีต่อการประเมินคุณภาพภายนอกอีกด้วย (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. 2555 : 56) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษาอีกทั้งมีนโยบายที่จะเพิ่มปริมาณผู้เรียนอาชีวศึกษาเพื่อสนับสนุนการเพิ่มกำลังคนเข้าสู่สถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม เกษตร และการบริการเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ และลดความสูญเปล่าของงบประมาณด้านการศึกษาจึงกำหนดนโยบายลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษา เพื่อให้อัตราการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษาเป็นศูนย์โดยเริ่มขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวขึ้นตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 จนถึงปัจจุบัน โดยสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทุกแห่งได้ปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็งภายใต้การสนับสนุนงบประมาณและการติดตามผลการดำเนินงานของสำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษาเพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งได้ดำเนินงานแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ตามนโยบายของรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษาจึงได้สร้างกลไกให้สถานศึกษาได้ขับเคลื่อนงานเพื่อลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีความตระหนักรู้ และเข้าใจสามารถปฏิบัติงานตามแนวทางที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2558 : 1)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปใช้สำหรับวางแผนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงงานด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด จำแนกตามสถานภาพและเขตจังหวัด

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนการดำเนินงานให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เพื่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงงานด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และมีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 738 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน และครูผู้สอน จำนวน 698 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 288 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and

Morgan. 1970 : 607-610) ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน และครูผู้สอน จำนวน 248 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น แบ่งเป็นดังนี้

2.1.1 สถานภาพ ได้แก่

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครูผู้สอน

2.1.2 เขตจังหวัด ได้แก่

- 1) จังหวัดระยอง
- 2) จังหวัดจันทบุรี
- 3) จังหวัดตราด

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

2.2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.2.2 การคัดกรองนักเรียน

2.2.3 การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

2.2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.2.5 การส่งต่อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนด้วยวิธีและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิด กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีการกิจที่สำคัญ ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยเครื่องมือต่าง ๆ ได้แก่ ระเบียบสะสม แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ แบบประเมินพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น แบบบันทึกการสัมภาษณ์

แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน แบบทดสอบบุคลิกภาพเพื่อใช้สำหรับวางแผนในการดูแล ส่งเสริมและ พัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม

2. การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการวิเคราะห์และจำแนก นักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา เพื่อดำเนินการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของแต่ละกลุ่ม โดยการจัดทำฐานข้อมูลของนักเรียน ตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้น

3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการช่วยให้นักเรียน ทุกกลุ่มมีการพัฒนาตนเองทั้งด้านการเรียนและการดำรงชีวิต มีความภาคภูมิใจและมีความสุข สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพของตน ปรับตัวเผชิญกับปัญหาและดำรงตนได้เหมาะสม ตามวัย ได้แก่ การจัดกิจกรรม โฮมรูม การประชุมผู้ปกครองนักเรียน กิจกรรมพัฒนานักเรียน โครงการพิเศษต่าง ๆ

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาที่มีความจำเป็นต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ อย่างใกล้ชิด ป้องกัน แก้ไขปัญหาและหาวิธีการช่วยเหลือ โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ แนวทางการปฏิบัติงาน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานี้

5. การส่งต่อ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนกรณีที่ นักเรียนมีปัญหาอยู่ยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วแต่เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ควรส่ง ต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป ประกอบด้วยการส่งต่อภายในครูที่ปรึกษา ส่งนักเรียนกลุ่มมีปัญหาให้ครูผู้รับผิดชอบตามลักษณะของปัญหา และการส่งต่อภายนอก สถานศึกษาส่งนักเรียนกลุ่มมีปัญหาให้หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะปัญหานี้

สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งที่ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติงานในหน้าที่

1. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยและรองผู้อำนวยการวิทยาลัยในสถานศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นครูผู้สอนและเป็นครูที่ปรึกษา คอยดูแลให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนนักศึกษา ในสถานศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง หน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการที่ รับผิดชอบเกี่ยวกับการพิจารณากำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนา กำหนดมาตรฐานและปรับปรุง

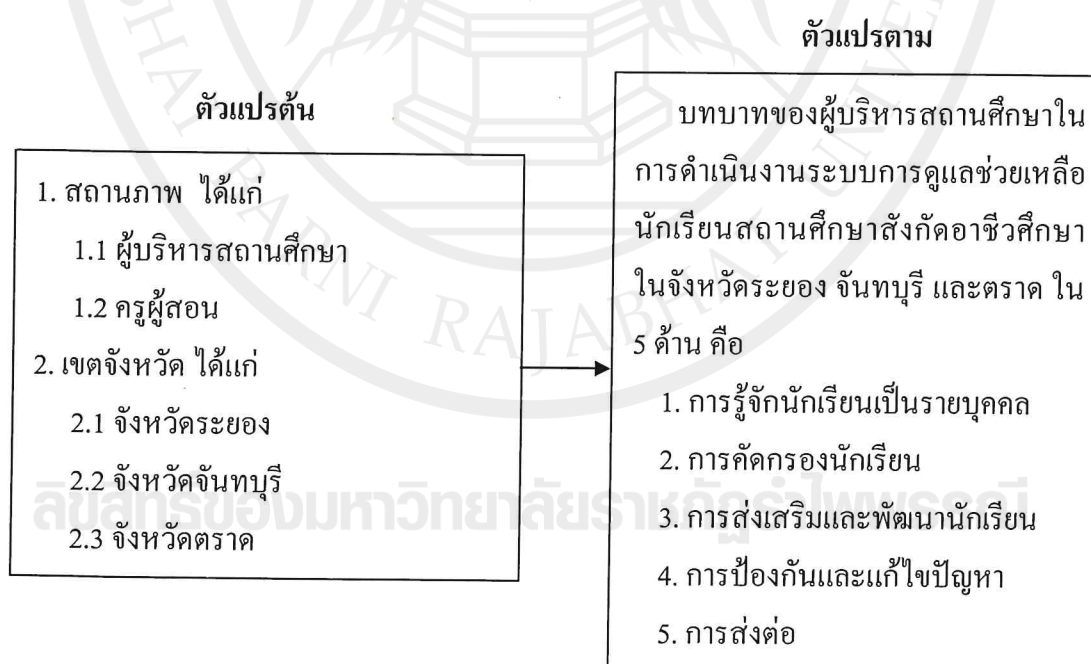
หลักสูตรการอาชีวศึกษา การสนับสนุนทรัพยากร การติดตามการตรวจสอบ และการประเมินผล การจัดการการอาชีวศึกษา รวมทั้งประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

เขตจังหวัด หมายถึง ที่ตั้งของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งตามเขตจังหวัด ดังนี้

1. ระยอง ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคระยอง วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย วิทยาลัยสารพัดช่างระยอง และวิทยาลัยการอาชีพแกลง
2. จันทบุรี ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม และวิทยาลัยการอาชีพสอยดาว
3. ตราด ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคตราด วิทยาลัยสารพัดช่างตราด และวิทยาลัยการอาชีพบ่อไร่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ตามนโยบายลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557 : 15) ได้กรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพ แตกต่างกัน
2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 กระบวนการของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.4 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 2.1 ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 2.2 วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 2.3 องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 2.4 ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 2.5 แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

การบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 69) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ประชาชน องค์กรและหน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สถานศึกษามีอิสระในการตัดสินใจดำเนินการ โดยคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับ

ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาและจัดทำหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม อำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป การจัดการศึกษายุคใหม่มีความจำเป็นที่ชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้เกิดความรู้สึกมีอำนาจและมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อชุมชน นำไปสู่การดำเนินงานด้านการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

เลิศดาว กลิ่นศรีสุข (ออนไลน์. 2550) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีต่อบุคคล เพื่อให้บุคคลพัฒนาตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่

สมคิด มาวงศ์ (2554 : 11) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในทุกด้าน ที่เกิดจากบุคลากรหลาย ๆ คนร่วมมือกันบริหารจัดการโดยใช้กระบวนการทางการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพอาศัยวิธีการจัดการองค์การที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาหรือหน่วยงานแต่ละแห่ง

แคมเบล (Campbell. 1971 : 22) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การจัดแผนยุทธศาสตร์ในสถาบันการศึกษา เพื่อให้ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง

กู๊ด (Good. 1973 : 14) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุม และการจัดการเกี่ยวกับงานหรือกิจการสถานศึกษา อีกทั้งการบริหารธุรกิจในสถานศึกษาและการดำเนินการที่เกี่ยวกับบุคลากรทั้งหมดในสถานศึกษา ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง เช่น การเรียนการสอน การแนะแนว กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมทางการศึกษาของกลุ่มบุคคลหลายคนร่วมมือกัน เพื่อดำเนินการพัฒนาเด็กและเยาวชนในทุก ๆ ด้าน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงสร้างบรรยากาศทำให้เด็กและเยาวชนสำเร็จการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

สุขชิน เรื่องบุญส่ง (2551 : 9) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการปรับเปลี่ยนพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เหมาะสมกับความจำเป็นของแต่ละยุคสมัย ปัจจุบันโลกก้าวเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้หรือเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ความรู้จึงเป็นเครื่องมือจำเป็นที่ขาดไม่ได้ ในสังคมสมัยใหม่นี้ความรู้ที่ทันสมัยที่เหมาะสมกับสถานการณ์จะช่วยแก้ปัญหาได้ และนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นพลังสำคัญสำหรับการอยู่รอดและการพัฒนาทั้งสำหรับบุคคลและสำหรับสังคมประเทศชาติโดยรวม ดังนั้น การบริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้านที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญมาดูแลรับผิดชอบเนื่องจากสังคมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

อรทัย แสงทอง (2552 : 22) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่จะต้องทำเป็นกระบวนการ โดยกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นั่นก็คือ การพัฒนาสมาชิกหรือผู้รับบริการทางการศึกษาให้เป็นผู้มีคุณภาพที่สังคมต้องการ และเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องสามารถนำองค์กรให้อยู่รอด ต้องกำหนดแผนงาน วิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ โดยพึงพึงงบประมาณจากรัฐที่มีไม่มากนักด้วยความประหยัด ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า ทั้งคน เงิน เวลาและทรัพย์สินอย่างอื่นเพราะถ้าระบบบริหารภายในสถานศึกษาไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงานได้ ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2555 : 8) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบเพราะถ้าระบบการบริหารไม่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีจะต้องเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธี และกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ประภาพรธรรม รักเลี้ยง (2556 : 2) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าผู้บริหารในทุกระดับมีอิทธิพลต่อองค์การบริหารสมัยใหม่ในทุกแง่มุม ผู้บริหารจึงต้องทำความเข้าใจในภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของงานด้านการบริหารทั้งต่อตนเอง ต่อกลุ่ม ต่อสังคม และต่อประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้น การบริหารจึงเกี่ยวข้องกับการ บริหารงาน และบริหารคนอยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารจึงต้องทำหน้าที่จัดการเรื่องระบบงานด้านต่าง ๆ และวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดระบบการผลิต การให้บริการหรือ การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ทุกด้านเป็นไปด้วยดีพร้อมกันกับการที่ต้องจัดการเรื่องคนหรือบุคลากร ซึ่งจะ เป็นผู้เข้าไปรับมอบหมายและปฏิบัติงานตามหน้าที่หรือตำแหน่งงานต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ เพื่อให้ทุกคนมีมานะ พยายามทุ่มเทกำลังความสามารถ ทั้งกายและใจให้เกิดผลงานที่ดี และประสานกันกับ การทำงานของบุคคลฝ่ายอื่น ๆ อย่างดีด้วย อาจกล่าวได้ว่าผู้บริหารทำหน้าที่จัดให้การทำงานของสองระบบนี้ คือ ระบบงานเป็นการบริหารทรัพยากรที่ไม่มีชีวิต ได้แก่ ทรัพย์สิน เงินทุน เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ และระบบคนเป็นการบริหารมนุษย์หรือทรัพยากรบุคคลที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน โดยใช้ ทรัพยากรต่าง ๆ หรือสิ่งของเพื่อที่จะก่อให้เกิดผลสำเร็จให้กับองค์การ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการบริหารจัดการด้านการเรียน การสอนและงานอำนวยการอย่างเป็นระบบเพื่อช่วยให้งานแต่ละงานสามารถดำเนินการได้ด้วย ความสะดวกรวดเร็ว และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีหน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลเข้ามา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างมีระบบ แบบแผน และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน จนนำไปสู่ความสำเร็จของงาน

กระบวนการของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ ได้กล่าวถึง กระบวนการของบริหารการศึกษา ดังนี้

วันชัย มีชาติ (2550 : 168-169) ได้กล่าวถึง กระบวนการของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า เป็นการแบ่งสายงานหลักและสายสนับสนุน โดยพิจารณาจากกระบวนการที่ปฏิบัติในองค์กรและ แยกกระบวนการที่มีอยู่แบ่งออกเป็นปฏิบัติ 2 กลุ่ม ดังนี้

1. สายงานหลัก เป็นกลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่หรือกระบวนการหลักขององค์กรในการแปลสภาพปัจจัยนำเข้าเป็นปัจจัยนำออกและส่งมอบผลผลิตหรือผลลัพธ์สู่สภาพแวดล้อม การปฏิบัติงานของบุคลากรสายหลักจะส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กรโดยตรง เช่น สายงานหลักของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างาน หัวหน้าครูช่วงชั้นและหัวหน้าครูสายชั้นถือเป็นบุคลากรสายงานหลักทำหน้าที่บริหารจึงเกี่ยวข้องกับการสร้างผลผลิตของสถานศึกษาโดยตรง

2. สายสนับสนุน เป็นกลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่หรือกระบวนการหลักขององค์กร งานในสายสนับสนุนไม่ได้มีส่วนโดยตรงในการสร้างผลผลิตและการให้บริการ งานในกลุ่มงานสนับสนุนจะเป็นเรื่องของการอำนวยความสะดวกและช่วยให้งานในสายงานหลักดำเนินไปด้วยดี สายงานสนับสนุนในองค์กร ได้แก่ งานบำรุงรักษาระบบการทำงานในองค์กร ตัวอย่างงานสนับสนุน ได้แก่ งานด้านการบริหารบุคคล งานด้านธุรการ งานบริหารงานทั่วไป งานบัญชี งานสารบรรณและเอกสาร งานประชาสัมพันธ์และสารสนเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (ออนไลน์ : 2552) ได้แบ่งกระบวนการบริหารสถานศึกษาออกเป็น 4 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายบริหารทรัพยากร แบ่งออกเป็น

- 1.1 งานบริหารงานทั่วไป
- 1.2 งานบุคลากร
- 1.3 งานการเงิน
- 1.4 งานการบัญชี
- 1.5 งานพัสดุ
- 1.6 งานอาคารสถานที่
- 1.7 งานทะเบียน
- 1.8 งานประชาสัมพันธ์

2. ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ แบ่งออกเป็น

- 2.1 งานวางแผนและงบประมาณ
- 2.2 งานศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศ
- 2.3 งานความร่วมมือ
- 2.4 งานวิจัย พัฒนา นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์
- 2.5 งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
- 2.6 งานส่งเสริมผลิตผล การค้าและประกอบธุรกิจ
- 2.7 งานฟาร์มและโรงงาน (เฉพาะสถานศึกษาที่เปิดทำการสอน)

3. ฝ่ายพัฒนาการเรียนนักศึกษา แบ่งออกเป็น

- 3.1 งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
- 3.2 งานครูที่ปรึกษา
- 3.3 งานปกครอง
- 3.4 งานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน

3.5 งานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา

3.6 งานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน

4. ฝ่ายวิชาการ แบ่งออกเป็น

4.1 แผนกวิชา

4.2 งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

4.3 งานวัดผลและประเมินผล

4.4 งานวิทยบริการและห้องสมุด

4.5 งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

4.6 งานสื่อการเรียนการสอน

เจสส์ (Jesse. 1999 : 140) ได้กล่าวถึง กระบวนการของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารการศึกษานั้นจะต้องดำเนินการไปตามกระบวนการบริหาร ซึ่งมี 5 ชั้น ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงานและโครงการไว้ล่วงหน้า

2. การจัดองค์การ(Organizing) คือ การกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ในหน่วยงานให้ชัดเจน

3. การสั่งการ (Directing) คือ การพิจารณาสั่งการและมอบหมายงาน

4. การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน และ ตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงาน

5. การควบคุมงาน (Controlling) คือ เป็นการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า กระบวนการของการบริหารสถานศึกษาเป็นวิธีการที่ใช้ในการบริหารงานและการตัดสินใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน โดยมีรูปแบบเป็นขั้นตอนและมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการแบ่งงานออกเป็นฝ่ายต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้งานนั้นบรรลุตามจุดประสงค์ ซึ่งเริ่มจากการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุม กระบวนการเหล่านี้จะมีความเกี่ยวข้องกัน ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องทราบถึงกระบวนการของการบริหารสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

จำเริญ จิตรหลัง (2550 : 18) ได้กล่าวถึง บทบาทการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า วิธีการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความร่วมมือมีความยืดหยุ่นและคล่องตัวนั้น ผู้บริหารต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ควบคุมไปสู่บทบาทใหม่ในฐานะผู้สนับสนุน ดังนี้

1. บทบาทในการยึดคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงความสมานฉันท์ สันติวิธีวิถีประชาธิปไตย

2. บทบาทในการขยายโอกาสทางการศึกษาของประชากรในวัยเรียนอย่างกว้างขวางและทั่วถึง

3. บทบาทในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

4. บทบาทในการเสริมสร้างสถานศึกษาให้เข้มแข็ง

5. บทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนภาคเอกชนและท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

6. บทบาทในการจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้

7. บทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

8. บทบาทในเรื่องการจัดการความรู้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2551 : 21) ได้กล่าวถึง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาตามภารกิจงานบริหารสถานศึกษา 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารงานสถานศึกษาดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการแสวงหาและเขียนปรัชญา วิสัยทัศน์ จุดประสงค์ของการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้ชัดเจน แนะนำครูรู้จักใช้หลักสูตรและทำการประมวลการสอน โครงการสอนหรือบันทึกหลังสอน รู้หลักในการจัดการวางสอนทำตารางสอนจัดวิชาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เป็นผู้ให้การนิเทศหรือแสวงหาผู้เชี่ยวชาญมานิเทศแก่ครู แสวงหาวัสดุอุปกรณ์และแนะนำให้ครูใช้ตามกำลังความสามารถของสถานศึกษา ให้ครูรู้จักเลือกและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดห้องสมุดให้ครูและนักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ส่งเสริมให้ครูรู้จักวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนรู้จักนำผลการสอบมาปรับปรุงในด้านการสอน

2. ด้านการบริหารงานบุคลากร การบริหารงานบุคลากรนั้นผู้บริหารต้องอาศัยความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม ทั้งการบริหารงานบุคลากรภายนอกและภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารงานบุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องให้การดูแลและเอาใจใส่เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้บริหารต้องมีความรอบรู้ในเรื่องการบริหารงานบุคคลเป็นอย่างดี โดยการบริหารงานบุคคลมีหลักใหญ่ 4 ประการ คือ การคัดเลือกและสรรหาบุคลากร การชำระรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การให้บุคลากรพ้นจากงาน

3. ด้านการบริหารงานเกี่ยวกับชุมชนและการประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ผู้บริหารต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของสถานศึกษาและชุมชน ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเป็นกระบวนการสองทาง คือ สถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน ให้ข่าวสารกับชุมชนและชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการสนับสนุนสถานศึกษาในเวลาเดียวกัน

4. ด้านการบริหารงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ชุรการ การเงิน การให้บริการงานอาคารสถานที่ ชุรการ การเงิน การให้บริการต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นงานสำคัญที่ผู้บริหารต้องทำเป็นประจำเพราะงานเหล่านี้ล้วนเป็นงานที่เกื้อหนุนงานด้านวิชาการ

5. ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน เป็นการบริหารและนิเทศกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนในห้องเรียน ตั้งแต่นักเรียนเข้าสถานศึกษาจนกระทั่งจบออกจากสถานศึกษา โดยสรุปดังนี้ การสำรวจสำมะโนนักเรียน การรับนักเรียน การลงทะเบียน การแบ่งกลุ่มชั้นเรียน การปฐมนิเทศ การจัดให้ทุนการศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ การรักษาระเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียน การทำทะเบียนสะสมหลักฐานและประวัตินักเรียน การวิจัยประเมินและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาไปแล้ว

ยาเป็น เรื่องจรรยาบรรณ (ออนไลน์ : 2553) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหาร ไว้ว่า บทบาทของผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 3 แบบ ได้แก่

1. บทบาทระหว่างบุคคล (Interpersonal Roles) ได้แก่ บทบาทจากหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ได้แก่

1.1 หัวหน้า (Figurehead) มีบทบาทในการบังคับบุคคลเพื่อให้ทำหน้าที่ที่รับผิดชอบ

1.2 ผู้นำ (Leader) มีบทบาทในการกระตุ้น เร้าผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาในด้านการทำงานหรือด้านอื่นๆ

1.3 ผู้ติดต่อ (Liaison) มีบทบาทในการติดต่อกับองค์กรหรือหน่วยงานภายนอกเพื่อให้ได้ข้อมูลและบริการด้านการค้า

2. บทบาทด้านสารสนเทศ (Informational Roles) ได้แก่

2.1 ผู้ตรวจสอบ (Monitor) มีบทบาทในการค้นหาและรับข้อมูลมาใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจองค์กรและสภาพแวดล้อมภายนอก

2.2 ผู้เผยแพร่ (Disseminator) มีบทบาทในการส่งข้อมูลที่ได้รับจากภายนอกหรือจากหน่วยงานย่อยให้กับสมาชิกขององค์กร

2.3 โฆษก (Spokesman) มีบทบาทในการส่งข้อมูลไปยังภายนอก ตามแผนหรือนโยบายขององค์กร

3. บทบาทด้านการตัดสินใจ (Decisional Roles) ได้แก่

3.1 ผู้จัดการ (Entrepreneur) มีบทบาทในการค้นหาการจัดการและสภาพแวดล้อมที่เป็นโอกาส และริเริ่มหรือแนะนำในด้านการควบคุมภายในองค์กร

3.2 ผู้จัดการสิ่งรบกวน (Disturbance Handler) มีบทบาทในการปรับการทำงานให้ไปในทางที่ถูก เมื่อองค์การเผชิญกับสิ่งรบกวนที่ไม่คาดคิดมาก่อน

3.3 ผู้จัดการทรัพยากร (Resource Allocator) มีบทบาทในการจัดสรรทรัพยากรให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ตามแผนกลยุทธ์ที่วางไว้

3.4 ผู้เจรจา (Negotiator) มีบทบาทในการเป็นตัวแทนองค์กรในการติดต่อกับองค์กรอื่น ๆ

ศิริชัย ชินะตั้งกูร (2554 : 24-25) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารไว้ว่า การบริหารแบบเดิมที่ต้องรับคำสั่งจากส่วนกลางตั้งแต่งานวิชาการ หลักสูตร งบประมาณ บุคลากรและทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนการแก้ปัญหาที่ต้องเสนอเรื่องขึ้นไปตามลำดับ เมื่อการบริหารเข้าสู่ระบบการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานบทบาทของผู้บริหารเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความสำเร็จนอกเหนือจากความเป็นประสิทธิผลของผู้บริหารแล้ว ผู้บริหารต้องมีบทบาท ดังนี้

1. บทบาทของแบบผู้นำการพัฒนาโดยอาศัยความร่วมมือขององค์กรบุคคลหรือคณะกรรมการมีความอิสระและคล่องตัวในการบริหารจัดการควบคู่ไปกับความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

2. บทบาทในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นตัดสินใจเอง โดยใช้กระบวนการกลุ่มข้อมูลสารสนเทศและกระบวนการตัดสินใจ

3. บทบาทในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้เป็นมืออาชีพทั้งในด้านมาตรฐานวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรมให้มีความสามารถและทักษะทั้งในด้านหน้าที่และกระบวนการมีการพัฒนาตนเองให้ทันสมัยในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

4. บทบาทในการสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นในครูทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้วิธีเรียน ครูเปลี่ยนวิธีสอน จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

5. บทบาทในการให้โอกาสครูอยู่ในฐานะผู้ร่วมงานร่วมตัดสินใจเป็นนักพัฒนาและนักปฏิบัติร่วมกับผู้บริหารและคณะกรรมการวางแผนพัฒนาระยะยาวและการจัดทำแผนประจำปี

6. บทบาทของการเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดี ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาทุกด้านอย่างต่อเนื่อง สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนให้ผู้ปกครองและชุมชนเป็นทั้งผู้ให้ ผู้รับ ผู้ร่วมหุ้น ผู้สนับสนุนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ช่วยเหลือดูแลทรัพยากรบุคคลในโรงเรียนให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในกรณีเกิดปัญหาขึ้นในโรงเรียน

ศุภา ทองเจริญ (ออนไลน์ : 2555) ได้กล่าวถึง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษาไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้น ส่งเสริมให้การบริหารงาน

ในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารประสบผลสำเร็จ ซึ่งบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. เป็นผู้นำในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
2. เป็นผู้นำในการบริหาร ยึดแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
3. เป็นผู้นำด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้
4. เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาการ
5. เป็นผู้ประสานความร่วมมือกับชุมชน
6. เป็นผู้นำในการบริหารงานแบบประชาธิปไตย โดยร่วมกันทำงานเป็นทีม และส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน
7. เป็นผู้นำในการจัดการศึกษา เป็นเอกลักษณ์ขององค์กรในการสร้างสรรค์
8. เป็นผู้นำในการบริหารคุณภาพ โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ลงมือทำและรับผิดชอบร่วมกันเพื่อมุ่งพัฒนานักเรียนเป็นสำคัญ
9. เป็นผู้สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
10. เป็นผู้นำในการจัดหางบประมาณ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมกันคิดค่า และบีเวอร์รี่ (Caela and Beverly. 1996 : 175) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารไว้ว่า ผู้บริหารสามารถช่วยให้บุคลากรพัฒนางานอาชีพได้ด้วยการแสดงบทบาท 5 ประการ ได้แก่

1. ผู้อำนวยการความสะดวก
2. ผู้ประเมิน
3. ผู้คาดการณ์
4. ผู้ให้คำปรึกษา
5. ผู้ส่งเสริมสนับสนุน

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างบรรยากาศในการจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำและเป็นผู้บริหารมืออาชีพในการปฏิบัติงาน จัดการให้องค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เกิดความพึงพอใจต่อบุคลากรในองค์กร มีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ใฝ่รู้ใฝ่เรียนมีวิสัยทัศน์ในกระบวนกรกว้างไกลและมนุษยสัมพันธ์ของการเป็นผู้นำที่ดี รู้จักการเสียสละ แก้ไขปัญหาและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้

จिरพันธ์ เกิดกุล (2552 : 13) ได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า หมายถึง กระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลหลักในการดำเนินงานดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมือกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก ผู้ปกครอง ชุมชน รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียนเพื่อส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

สมพร ใจบุญนอก (2553 : 6) ได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า หมายถึง การดำเนินงานช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน และเป็นกระบวนการที่สามารถตรวจสอบได้ โดยมีบุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษาให้ความร่วมมือกันดำเนินการ

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554 : 131) ได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า หมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และมีการประสานความร่วมมือกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียนและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึงการส่งเสริมการป้องกันและการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาดูดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

สิริวิษญา บุญวงษ์ (ออนไลน์ : 2555) ได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียน ซึ่งครูประจำชั้นต้องดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ปัญหา
5. การส่งต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557 : 3) ได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า หมายถึง กระบวนการดูแลนักเรียนอย่างมีขั้นตอนที่ชัดเจน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีภารกิจที่สำคัญ 5 ประการ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ปัญหา และการส่งต่อ

พรพรรณ อินทรประเสริฐ (2557 : 10) ได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้นหรือครูประจำครอบครัวครูและศิษย์เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ ผู้บริหารและครู ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

สรุปได้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนและพฤติกรรมที่แสดงออก ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไข และการส่งต่อด้วยขบวนการที่มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน มีวิธีการและเครื่องมือ โดยประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีพัฒนาการและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นักวิชาการ ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 13) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือชุมชนมีการทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการทำงานที่มีระบบ พร้อมด้วยเอกสาร หลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบหรือรับการประเมินได้

พัทธธนาถ์ พลนาค (2553 : 13) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นคนเก่ง ดี

องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 17) ได้กำหนดองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
4. การพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน
5. การส่งต่อ

นิพนธ์ แก้วเกิด (2555 : 38) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557 : 15) ได้กำหนดองค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า ตามนโยบายลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งองค์ประกอบออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อ

สปราก (Sprague. 2001 : 37) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมุ่งประเด็นไปที่เรื่อง กระบวนการสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวก (Positive Behavior Support: PBS) กระบวนการสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวก จะเป็นวงจร Plan คือการวางแผน Do คือการดำเนินงาน Study คือการศึกษา Act คือหน้าที่ของการพัฒนา เมื่อการดำเนินการสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวกที่มี 7 ขั้นตอนสำคัญที่ให้กรอบสำหรับงานที่จัดทำโดยทีมงานพีบีเอส คือ

1. ทีมการวางแผน วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมเพื่อระบุพื้นที่ที่ต้องการพัฒนา

2. ความเหมาะสมของพฤติกรรม ที่มีการระบุสำหรับนักศึกษาและเจ้าหน้าที่
 3. นักเรียนจะได้เรียนพฤติกรรมและได้รับโอกาสการฝึกและบูรณาการพฤติกรรมที่เป็นกิจวัตรประจำวันของพวกเขา
 4. สิ่งจูงใจของนักศึกษาที่ถูกสร้างขึ้น เพื่อเสริมสร้างความเหมาะสมของพฤติกรรมใหม่
 5. ทำให้เจ้าหน้าที่มีความมุ่งมั่นในการตรวจสอบ การสนับสนุน การฝึก บรรยายสรุป และการปรับเปลี่ยนที่จำเป็นเพื่อรักษาผลประโยชน์ให้ประสบความสำเร็จ
 6. เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาอาชีพ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของการแทรกแซง
 7. ข้อมูลมีการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของการแทรกแซง
- เมอร์คอกซ์ (Murdock. 2007 : 33) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยมุ่งประเด็นไปที่เรื่องระบุคุณลักษณะของระบบการสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวก จะต้องมีความชัดเจนอย่างต่อเนื่องและมีการปฏิรูปตลอดเวลา ดังนี้

1. ผลลัพธ์ทางวิชาการและลักษณะการทำงานที่ได้รับการรับรอง โดยเน้นนักเรียน และครอบครัว
 2. การปฏิบัติ หลักฐานการแทรกแซง และกลยุทธ์ที่มีอยู่
 3. ข้อมูลที่ถูกใช้เพื่อระบุสถานะความต้องการสำหรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบของการแทรกแซง
 4. ระบบ โดยระบบสนับสนุนที่มีความจำเป็นเพื่อให้เกิดความถูกต้องและแม่นยำ
- สรุปได้ว่า องค์ประกอบของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นคุณลักษณะของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการดำเนินงานดูแลระเบียบวินัยของนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่ดี แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อ เพื่อให้ให้นักเรียนใช้ชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างปกติสุข

ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้
 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 ก : 13) ได้กำหนดไว้ว่า ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี และอบอุ่น

3. นักเรียนรู้จักตนเองและควบคุมตัวเองได้ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ซึ่งจะเป็นรากฐานในการพัฒนาความเก่ง (IQ) คุณธรรมจริยธรรม (MQ) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ)

4. นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

5. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็ง จริงจังด้วยความเสียสละ เอาใจใส่

สะติม คำมา (2553 : 11) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมุ่งประเด็นไปที่เรื่องประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีหลายด้าน ดังนี้

1. ที่มีต่อนักเรียน คือ ได้รับการดูแลเอาใจใส่ มีทักษะการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมอย่างมีความสุข

2. ที่มีต่อครู คือ ทำให้รู้จักและเข้าใจนักเรียนมากขึ้นที่ความรักและศรัทธาต่อวิชาชีพครู

3. ที่มีต่อผู้ปกครอง คือ มีวิธีการอบรมสั่งสอนที่เหมาะสมและสร้างครอบครัวที่อบอุ่น

4. ที่มีต่อผู้บริหาร คือ นำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนพัฒนานักเรียนหรือหลักสูตร

5. ที่มีต่อโรงเรียน คือ มีการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา การยอมรับสนับสนุนจากชุมชน

6. ที่มีต่อเขตพื้นที่การศึกษา คือ พัฒนาองค์ความรู้ นิเทศ ประเมินผล ศึกษาวิจัย

7. ที่มีต่อประเทศชาติ คือ นักเรียนมีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ลดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน

กรมสุขภาพจิต (2554 : 13) ได้กำหนดไว้ว่า ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ ดังนี้

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และตรงตามสภาพปัญหา

2. นักเรียนรู้จักตนเองและรู้จักควบคุมตนเองได้ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

3. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น

4. นักเรียนได้รับการส่งเสริมเต็มตามศักยภาพรอบด้านและเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

5. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็งจริงจังด้วยความเสียสละเอาใจใส่และความเอื้ออาทร

โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า (2554 : 3) ได้กำหนดไว้ว่า ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และตรงตามสภาพปัญหา

2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี และอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเอง และควบคุมตนเองได้ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ ; Emotional Quotient) ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาความเก่ง (IQ ; Intelligence Quotient) คุณธรรม จริยธรรม (MQ ; Moral Quotient) และความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (AQ ; Adversity Quotient)
4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และได้รับการส่งเสริม พัฒนาเต็มศักยภาพโดยรอบด้าน
5. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเข้มแข็ง จริงจัง ด้วยความเอื้ออาทร

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556 : 22) ได้กำหนดไว้ว่า ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1. นักเรียน
 - 1.1 ได้รับการดูแลส่งเสริมพัฒนาในด้านร่างกายจิตใจอารมณ์และสังคม
 - 1.2 ได้รับการป้องกันแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือด้านการเรียนรู้และด้านพฤติกรรม มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม
 - 1.3 ได้รู้จักตนเองและมีความเข้าใจผู้อื่นมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลทั่วไป
2. ครู
 - 2.1 ตระหนักและเห็นความสำคัญในการดูแลนักเรียน
 - 2.2 มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน
 - 2.3 มีวิธีการเครื่องมือในการดูแลนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 2.4 มีผลงานสอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา
3. ผู้บริหาร
 - 3.1 นำศักยภาพของครูมาใช้ในการขับเคลื่อนให้เกิดผลดีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษา
 - 3.2 นำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนมาใช้ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนานักเรียน หลักสูตรและคุณภาพการจัดการศึกษา
 - 3.3 มีรูปแบบกระบวนการพัฒนาเชิงระบบภายใต้การมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ครอบครัวยุวมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. ผู้ปกครองชุมชน
 - 4.1 ตระหนักในการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการดูแลนักเรียน
 - 4.2 เข้าใจถึงวิธีการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน
 - 4.3 บุตรหลานได้รับผลดีจากการเอาใจใส่ดูแลอย่างเป็นระบบ

4.4 มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุตรหลาน

5. สถานศึกษา

5.1 มีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา

5.2 ได้รับการยอมรับการสนับสนุนและความร่วมมือจากชุมชนบุคลากรหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง

6. อาชีวศึกษาจังหวัด

6.1 พัฒนานวัตกรรมในการพัฒนานักเรียนนักศึกษา

6.2 พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำงานการนิเทศติดตามผลประเมินผลและการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษา

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วยให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โดยใช้กระบวนการที่เป็นระบบมีรูปแบบที่ชัดเจน การดำเนินงานหลักต้องอาศัยครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นเก็บข้อมูลที่แท้จริงของนักเรียนทุกด้านด้วยการใช้การสัมภาษณ์ แบบประเมินพฤติกรรม และการเยี่ยมบ้านนักเรียน เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วต้องนำข้อมูลทั้งหมดมาบูรณาการเพื่อการรู้จักและเข้าใจนักเรียนแต่ละบุคคลอย่างละเอียดรอบด้าน จากนั้นจึงคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียน ทำให้นักเรียนได้รับความสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะในการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นกระบวนการที่ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบให้ความสำคัญกับการสร้างสัมพันธภาพของครูกับนักเรียน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานมีขั้นตอน ดังนี้

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 18) ได้กำหนดไว้ว่า ความหลากหลายของนักเรียนและนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่แตกต่างกัน ผ่านการหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมในหลายลักษณะทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ครูอาจารย์มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริมการป้องกันและแก้ปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายตามหลักวิชาการ มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาที่นักเรียนซึ่งจะทำให้เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556 : 36) ได้กำหนดไว้ว่า การรู้จักผู้เรียนเป็นการรู้จักและทำความเข้าใจผู้เรียนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งมีพื้นฐานของชีวิต การอบรมเลี้ยงดู ประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละช่วงวัยแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องศึกษาและวิเคราะห์จากข้อมูลส่วนตัว บุคลิกภาพ เช่น ความถนัด ความสามารถ อารมณ์ ความรู้สึก พฤติกรรม เป็นต้น ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนมีดังนี้

1. ด้านความสามารถ
 - 1.1 การเรียน
 - 1.2 ความสามารถอื่น ๆ
2. ด้านสุขภาพ
 - 2.1 ด้านร่างกาย
 - 2.2 ด้านจิตใจ และพฤติกรรม
3. ด้านครอบครัว
 - 3.1 ด้านเศรษฐกิจ
 - 3.2 ด้านการคุ้มครองผู้เรียน
4. ด้านความปลอดภัย
 - 4.1 ด้านสารเสพติด
 - 4.2 ความรุนแรง
 - 4.3 พฤติกรรมทางเพศ
5. ด้านอื่น ๆ

วิธีการ

การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล จำเป็นต้องใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้เรียนอย่างรอบด้าน เพื่อนำมาใช้ในการคัดกรองผู้เรียน ได้แก่ ระเบียบวินัย แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์แบบประเมินความคิดเห็นทางสังคมสำหรับวัยรุ่นฉบับ 10 คำถาม แบบประเมินพฤติกรรมเสี่ยงสำหรับวัยรุ่นฉบับ 12 คำถาม แบบประเมินพฤติกรรมรุนแรงสำหรับวัยรุ่นฉบับ 14 คำถาม แบบทดสอบการเห็นคุณค่าในตนเอง การสังเกตพฤติกรรม การแสดงออก สอบถาม เพื่อน ผู้ปกครอง ผู้เรียน การเขียนเรียงความ การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน และวิธีการอื่น ๆ

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรู้จักผู้เรียน เช่น ระเบียบวินัย แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์แบบประเมินพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นฉบับ 12 คำถาม แบบประเมินพฤติกรรมรุนแรงสำหรับวัยรุ่น

ฉบับ 14 คำถาม แบบสำรวจพฤติกรรมทางการเรียน แบบบันทึกการตรวจสอบสุขภาพ แบบบันทึกการสัมภาษณ์ แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน แบบทดสอบบุคลิกภาพ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557 : 11) ได้กำหนดไว้ว่า ผู้เรียนแต่ละคน มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ต่างกัน การรู้ข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวของผู้เรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจผู้เรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์และคัดกรองผู้เรียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการช่วยเหลือผู้เรียนได้ถูกต้อง โดยข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครูที่ปรึกษาควรทราบอย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว

แนวทางการปฏิบัติงาน

ครูที่ปรึกษาควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลผู้เรียนที่ครอบคลุมทั้งด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว เช่น ระเบียบสะสม การสัมภาษณ์ผู้เรียน การเยี่ยมบ้าน การสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกการตรวจสอบสุขภาพ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2558 : 8) ได้กำหนดไว้ว่า ความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและลบ ดังนั้นการรู้จักข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวผู้เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษา และผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจผู้เรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคนมาวิเคราะห์เพื่อทำความรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและการแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ได้อย่างตรงตามสภาพปัญหาของแต่ละบุคคลรวมถึงการสร้างเจตคติที่ดีระหว่างครูและผู้เรียน

แนวทางการปฏิบัติ

1. คณะกรรมการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของระบบดูแลผู้เรียน ในระดับสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการอาชีวศึกษา ทำหน้าที่ในการกำหนดรูปแบบวิธีการแบบแผน โครงการ ในการสร้างความเข้มแข็งของระบบดูแลผู้เรียนของสถานศึกษา

2. ครูที่ปรึกษาดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลด้วยวิธีการ เครื่องมือที่หลากหลาย ครอบคลุมในทุกมิติของวิถีชีวิต เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการคัดกรองผู้เรียน เช่น การสัมภาษณ์ผู้เรียน ระเบียบสะสม การสังเกตพฤติกรรม บันทึกผลการตรวจสอบสุขภาพ การเยี่ยมบ้าน การสัมภาษณ์เพื่อน ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

3. มีฐานข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคลในระดับครูที่ปรึกษา แผนกวิชาและสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยเครื่องมือต่าง ๆ ได้แก่ ระเบียบสะสม แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ แบบประเมินพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น แบบบันทึกการสัมภาษณ์

แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน แบบทดสอบบุคลิกภาพเพื่อใช้สำหรับวางแผนในการดูแล ส่งเสริมและ พัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม

การคัดกรองนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 19) ได้กำหนดไว้ว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการหาวิธีการที่เหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการ จำเป็นด้วยความรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาจจัดกลุ่มนักเรียนตามผลการคัดกรองเป็น 2, 3 หรือ 4 กลุ่มก็ได้ ตามขอบข่ายและเกณฑ์การคัดกรองที่โรงเรียนกำหนด เช่น ในกรณีที่แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม อาจนิยามกลุ่มได้ดังนี้

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ ซึ่งควรได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันและส่งเสริมพัฒนา
2. กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การป้องกันและแก้ไขตามกรณี
3. กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหามาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน
4. กลุ่มพิเศษ คือ นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ มีความเป็นอัจฉริยะแสดงออกซึ่งความสามารถโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านอย่างเป็นที่ประจักษ์เมื่อเทียบกับผู้ที่มีอายุในระดับเดียวกันภายใต้สภาพแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพความสามารถพิเศษนั้นจนถึงขั้นสูงสุด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556 : 37) ได้กำหนดไว้ว่า การคัดกรองผู้เรียนเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อเนื่องจากการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยนำข้อมูลจากระเบียนสะสม แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ แบบทดสอบต่าง ๆ นำมาพิจารณาวิเคราะห์เพื่อแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ เพื่อดำเนินการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน ช่วยเหลือ แก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของแต่ละกลุ่ม ทำให้การดูแลผู้เรียนมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันแก้ไขปัญหาค่าที่จะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ในการคัดกรองผู้เรียนอาจจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มไว้ใจ (กลุ่มปกติ) คือผู้เรียนได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษาว่าอยู่ในกลุ่มไว้ใจ ไม่มีปัญหาด้านการเรียนและไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อตนเองและผู้อื่น

2. กลุ่มห่วงใย (กลุ่มเสี่ยง) คือ กลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การคัดกรองว่ามีพฤติกรรมหรือแนวโน้มจะเป็นผู้เรียนที่มีปัญหาได้ ซึ่งสถานศึกษาต้องเฝ้าระวังและ

ดำเนินการพัฒนา ส่งเสริม ช่วยเหลือ เพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ แก่ผู้เรียน เช่น ปัญหา ด้านการเรียน ปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ปัญหาสุขภาพจิต เป็นต้น

3. กลุ่มใกล้ชิด (กลุ่มมีปัญหา) คือกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลจากการรู้จัก ผู้เรียนเป็นรายบุคคลว่าอยู่ในกลุ่มผู้มีปัญหา จำเป็นให้ความดูแลช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน เพื่อแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงทีเพื่อไม่ให้เกิดผลเสียต่อการเรียนเกิดปัญหาด้านพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ความรุนแรง การทะเลาะวิวาทและปัญหาด้านอื่น ๆ ด้วยการให้คำปรึกษา การให้ความ ช่วยเหลือด้านต่าง ๆ หรือการส่งต่อเพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหากลับสู่ภาวะปกติ เพื่อที่จะ ได้รับการส่งเสริมพัฒนาต่อไป

วิธีการ

วิเคราะห์ข้อมูลจากระเบียนสะสม แบบประเมินพฤติกรรมและแบบทดสอบต่าง ๆ เช่น แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ และจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ หลังจากนั้นแบ่งผู้เรียนออกเป็น กลุ่มตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษา จัดทำเอกสาร สรุปผลเกณฑ์การคัดกรอง

เครื่องมือ

เกณฑ์การคัดกรองผู้เรียน แบบสรุปผลการคัดกรองผู้เรียนกลุ่ม ไว้วางใจ กลุ่มห่วงใย และ กลุ่มใกล้ชิด แบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล แบบประเมินความฉลาด ทางอารมณ์ แบบทดสอบการเห็นคุณค่าในตนเอง แบบประเมินความคิดเห็นทางสังคมสำหรับวัยรุ่น ฃบ 10 คำถาม แบบประเมินพฤติกรรมเสี่ยงสำหรับวัยรุ่น ฃบ 12 คำถาม และแบบประเมิน พฤติกรรมรุนแรงสำหรับวัยรุ่น 14 คำถาม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557 : 11) ได้กำหนดไว้ว่า การจัดทำระบบ ฐานข้อมูลของผู้เรียนติดตามดูแล คัดกรอง และจำแนกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่ม มีปัญหา

แนวทางการปฏิบัติงาน

1. ประชุมชี้แจงเพื่อมอบนโยบายต่อผู้เกี่ยวข้องทราบ มอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
2. จัดทำรายละเอียดกิจกรรมตามภาระงานและจำแนกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง

และกลุ่มมีปัญหา

ผู้เรียนกลุ่มปกติ หมายถึง นักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและไม่ส่งผล กระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมส่วนรวม ซึ่งควรได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและ การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ

ผู้เรียนกลุ่มเสี่ยง หมายถึง นักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น ทดลองสารเสพติด ผลการเรียนตกต่ำ ซึ่งสถานศึกษาต้องให้การป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวแต่กรณี

ผู้เรียนกลุ่มมีปัญหา หมายถึง นักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาชัดเจนและมีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือสังคมส่วนรวม ซึ่งสถานศึกษาต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน

3. ดำเนินการตามแผนการดำเนินงาน และกิจกรรมที่กำหนด โดยครูที่ปรึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลผู้เรียนด้วยการบูรณาการข้อมูลผู้เรียนที่สถานศึกษามีอยู่เดิมจากงานทะเบียนงานศูนย์ข้อมูล งานครูที่ปรึกษา และงานปกครอง

4. ครูที่ปรึกษารวบรวมและวิเคราะห์จัดทำฐานข้อมูลผู้เรียน

5. จัดทำสรุปและรายงานผลเสนอต่อผู้บริหาร

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2558 : 8) ได้กำหนดไว้ว่า การพิจารณาข้อมูลและจัดทำระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนด้วยวิธีการติดตามดูแล คัดกรองและจำแนกจัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มปกติ หมายถึง นักเรียน นักศึกษาที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษา ซึ่งอยู่ในกลุ่มปกติ คือ ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและไม่ส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเอง หรือสังคมส่วนรวม

2. กลุ่มเสี่ยง หมายถึง นักเรียน นักศึกษาที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง ตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษา เช่น ทดลองสารเสพติด เทียบกลางคืน หรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ซึ่งต้องให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้วแต่กรณี

3. กลุ่มมีปัญหา หมายถึง นักเรียน นักศึกษาที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มมีปัญหาดังกล่าวตามเกณฑ์การคัดกรองของสถานศึกษา เช่น ขาดเรียนบ่อยครั้ง ดิสสารเสพติด ผลการเรียนตกต่ำ ซึ่งต้องให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้วแต่กรณี

แนวทางการปฏิบัติ

1. ประชุมชี้แจงเพื่อมอบหมายนโยบายต่อผู้เกี่ยวข้องทราบมอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

2. พิจารณาข้อมูลและจัดทำระบบฐานข้อมูลตามกิจกรรมของภาระงานและจำแนกจัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

3. ดำเนินการตามแผนงานและกิจกรรมที่กำหนด โดยครูที่ปรึกษาสังเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนด้วยการบูรณาการข้อมูลผู้เรียนที่สถานศึกษามีอยู่เดิมจากงานทะเบียนงานศูนย์ข้อมูล งานครูที่ปรึกษาและงานปกครอง

4. ครูที่ปรึกษารวบรวมและวิเคราะห์ จำแนก จัดกลุ่มกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา เพื่อจัดทำฐานข้อมูลของผู้เรียน

5. จัดทำสรุปและรายงานผลเสนอต่อผู้บริหาร

สรุปได้ว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการวิเคราะห์และจำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา เพื่อดำเนินการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของแต่ละกลุ่ม โดยการจัดทำฐานข้อมูลของนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้น

การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 20) ได้กำหนดไว้ว่า การส่งเสริมพัฒนานักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา กลุ่มความสามารถพิเศษ ให้มีคุณภาพมากขึ้น ได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติและกลุ่มพิเศษกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา และเป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นกลุ่มปกติและคุณภาพตามมาตรฐานที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป การส่งเสริมพัฒนานักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการดังนี้

1. การจัดกิจกรรมโฮมรูม
2. การเยี่ยมบ้าน
3. การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting)
4. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556 : 39-40) ได้กำหนดไว้ว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นการดำเนินงานหลังจากการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลแล้วมีการคัดกรองผู้เรียนแบ่งออกเป็นกลุ่มไว้ใจ กลุ่มห่วงใย และกลุ่มใกล้ชิด หลังจากนั้นควรมีการพัฒนาส่งเสริมผู้เรียนทุกกลุ่มให้มีการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาคุณค่าตนเอง การรู้จักและเข้าใจผู้อื่น การปรับตัว ทักษะการสื่อสาร ความเป็นผู้นำ เพศศึกษา การรู้และเข้าใจภัยจากสิ่งเสพติด การเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนกิจกรรมอื่นที่ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองในด้านการเรียนและการดำเนินชีวิตมีความภาคภูมิใจในตนเองและมีความสุข พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพของตน ซึ่งในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนนั้นต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลักษณะของกิจกรรมต้องเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน และเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

วิธีการ

การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนอาจจำแนกออกเป็น 3 วิธีการ ดังนี้

1. กิจกรรมโฮมรูม เป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาสั้น ๆ ประมาณ 20 นาที ถึง 50 นาที ควรเป็นกิจกรรมเรียนรู้ที่ใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้มีการสำรวจและประเมินตนเองเพื่อการพัฒนาศักยภาพของตน มีความรู้และทักษะในการปรับตัวอย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสภาพการณ์ ตลอดจนฝึกความคิดวิเคราะห์ ฝึกทักษะมนุษยสัมพันธ์ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การจัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกลุ่ม มีวิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การสนทนาเรื่องข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลองเพื่อการแก้ไขปัญหา เป็นต้น

2. การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting) เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อกันการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนทำให้ครูและผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ ของผู้เรียน และสถานศึกษาเพื่อที่จะได้นำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามความต้องการ อีกทั้งยังทำให้ผู้ปกครองเอาใจใส่ดูแลผู้เรียนมากขึ้น และมีความร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนควรเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น กิจกรรมที่จะดำเนินการ การกำหนดวัตถุประสงค์ ข้อมูลของผู้เรียน เป็นต้น ซึ่งการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

3. การพัฒนาผู้เรียนด้วยกิจกรรม เป็นการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนทุกกลุ่ม สามารถพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือพัฒนาเป็นกลุ่มด้วยการจัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบและวิธีการ ดังนี้

3.1 กิจกรรมตามความสนใจและความถนัด เช่น กิจกรรมชมรม กิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาชีพกิจกรรม ดนตรี กีฬา

3.2 กิจกรรมวิชาการ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านการเรียนรู้ทางทางด้านวิชาการและวิชาชีพ เช่น กิจกรรมโครงงาน กิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ กิจกรรมสอนซ่อมเสริม เป็นต้น

3.3 กิจกรรมด้านศาสนา วัฒนธรรมและประเพณีไทย เช่น กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมส่งเสริมความเป็นไทย กิจกรรมวันสงกรานต์ เป็นต้น

3.4 กิจกรรม โฮมรูม พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ความซื่อสัตย์สุจริต ความตรงต่อเวลา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมสันติวิธี กิจกรรมสำนึกพลเมือง กิจกรรม 11 ดี 11 เก่ง เป็นต้น

3.5 กิจกรรมที่ดำเนินการตามนโยบาย เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองนโยบายของ องค์การและหน่วยงานต่าง ๆ ที่พิจารณาแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและสังคม โดยส่วนรวม เช่น นโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมการแต่งกายด้วยผ้าไทย นโยบายของสำนักงานส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่รณรงค์ไม่ให้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในการรับน้องใหม่ หรือนโยบายของสถานศึกษาที่ให้ผู้เรียนลดค่าใช้จ่ายในการใช้พลังงานไฟฟ้า

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน เช่น เอกสารคู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูม โครงการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน โครงการการจัดกิจกรรมดนตรี แบบรายงานผลการดำเนินงาน แบบประเมินผลการจัดกิจกรรม แบบประเมิน โครงการ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557 : 11) ได้กำหนดไว้ว่า การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาให้มีคุณภาพดีขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองด้านต่าง ๆ การส่งเสริมผู้เรียนมีหลายวิธีที่สถานศึกษาสามารถพิจารณาดำเนินการได้ ซึ่งมีกิจกรรมที่สำคัญ เช่น กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน กิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. แนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมโฮมรูม

1.1 สสำรวจความต้องการของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

1.2 พิจารณาเลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน หรือให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น

1.3 การจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละครั้งควรมีการดำเนินการเป็นหลักฐาน ทั้งก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการ ซึ่งอาจเป็นในรูปแบบของบันทึกการจัดกิจกรรมหรืออื่น ๆ รวมทั้งให้มีการบันทึกสรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกครั้ง

1.4 ประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน

2. แนวทางการปฏิบัติงานกิจกรรมจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน

2.1 ครูที่ปรึกษาควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งการประชุมนี้มิใช่การรายงานสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนให้ผู้ปกครองทราบเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้มากขึ้น

2.2 สิ่งสำคัญที่ควรตระหนักในการจัดกิจกรรม คือ

2.2.1 การเตรียมการ ครูที่ปรึกษาควรเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมด้านต่างๆ โดยเฉพาะข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่ดำเนินการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน

2.2.2 การสื่อสาร ครูที่ปรึกษาควรระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนิผู้เรียนหรือผู้ปกครอง แต่ควรเป็นการพูดที่แสดงถึงความเข้าใจและห่วงใยในตัวผู้เรียน

2.2.3 การจัดกิจกรรมในการประชุม ควรเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองด้วยกันก่อนจึงจะมีกิจกรรมอื่น ๆ ให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นสารประโยชน์ต่อการดูแลผู้เรียน

2.2.4 การสรุปผลและการบันทึกหลักฐานการประชุม

สรุปได้ว่า การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการช่วยให้นักเรียนทุกกลุ่มมีการพัฒนาตนเองทั้งด้านการเรียนและการดำรงชีวิต มีความภาคภูมิใจและมีความสุขสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพของตน ปรับตัวเผชิญกับปัญหาและดำรงตนได้เหมาะสมตามวัย ได้แก่ การจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองนักเรียน กิจกรรมพัฒนานักเรียน โครงการพิเศษต่าง ๆ

การป้องกันและแก้ไขปัญหา

การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิควิธีการแต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมีอย่างน้อย 2 ประการ ดังนี้

1. การให้คำปรึกษาเบื้องต้น

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556 : 43-48) ได้กำหนดไว้ว่า ทักษะเบื้องต้นในการให้คำปรึกษา มี 9 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ เพื่อเป็นการสร้างความไว้วางใจ และเกิดความร่วมมือกันระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้ขอรับคำปรึกษา ซึ่งรับรู้ว่าปัญหาของตนเองมีความสำคัญและผู้ให้คำปรึกษาพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือด้วยความจริงใจ เข้าใจความรู้สึกและให้เกียรติ

2. ทักษะการใส่ใจ เป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้ให้คำปรึกษาให้ความสำคัญต่อปัญหา แสดงความสนใจ เอื้ออาทร ให้เกียรติแก่ผู้ขอรับคำปรึกษา ด้วยการเอาใจใส่ในด้านต่าง ๆ

3. ทักษะการฟัง ทำให้เกิดความเข้าใจในตัวคนและปัญหาต่าง ๆ ของผู้ขอรับคำปรึกษา การฟังด้วยความตั้งใจ และเข้าใจเรื่องที่เกิดขึ้นด้วยความเข้าใจและเห็นใจ ช่วยให้ผู้ขอรับคำปรึกษาเกิดความรู้สึกว่าได้รับการยอมรับและเกิดความไว้วางใจมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ขอรับคำปรึกษาได้พูดอย่างต่อเนื่องในประเด็นต่าง ๆ

4. ทักษะการเจียบ เป็นระยะเวลาที่ผู้ขอรับคำปรึกษาได้พิจารณาถึงความคิด ความรู้สึก ประเมินเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และความต้องการของตนเอง

5. ทักษะการทวนความ มีความสำคัญในการสื่อสารให้ผู้ขอรับคำปรึกษาเห็นว่าผู้ให้คำปรึกษาได้ยินในสิ่งที่ผู้ขอรับคำปรึกษาพูดออกมาอย่างแท้จริง การพูดซ้ำข้อความเดิมของผู้ขอรับคำปรึกษาในแนวทางเดียวกัน แต่มีคำพูดน้อยลง มีความกระชับ และง่ายต่อความเข้าใจเพื่อแสดงว่าผู้ให้คำปรึกษาได้ยิน เข้าใจ และรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของผู้ขอรับคำปรึกษาอย่างแท้จริง

6. ทักษะการสนับสนุน เพื่อเป็นการส่งเสริมและให้กำลังใจผู้ขอรับคำปรึกษาเกิดกำลังใจเต็มใจที่จะเล่าปัญหาเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เป็นการสร้างความมั่นใจ ส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษาเสนอความคิดเห็นมากขึ้น เกิดความพยายามคิดหาวิธีในการแก้ปัญหา

7. ทักษะการถาม มีความสำคัญในการรวบรวมข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ความคิดเห็น อารมณ์ ความรู้สึก ทศนคติของผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจและหาแนวทางช่วยเหลือ อีกทั้งยังทำให้เกิดความไว้วางใจต่อผู้ให้คำปรึกษา และเป็นการช่วยให้ผู้ขอรับคำปรึกษา มีความเข้าใจปัญหา และความต้องการของตนเอง

8. ทักษะการสะท้อน เป็นทักษะที่ทำให้ผู้ขอรับคำปรึกษาได้เรียนรู้และตระหนักถึงเรื่องราวและความรู้สึกของตนเอง ซึ่งผู้ขอรับคำปรึกษาอาจจะแสดงออกมาหรือไม่แสดงออกมาโดยชัดเจน แต่ผู้ให้คำปรึกษารับรู้ได้จากโดยการสังเกต จากการพูด และท่าทางความรู้สึก

9. ทักษะการสรุปความ เป็นการรวบรวมและเชื่อมโยงประเด็นสำคัญที่ผู้ขอรับคำปรึกษาพูดหรือแสดงความรู้สึกมาสรุปมาเป็นคำพูดที่กระชับชัดเจนเพื่อช่วยให้ผู้ขอรับคำปรึกษาได้สำรวจ และตรวจสอบตนเอง ทำให้เข้าใจถึงปัญหาและอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อเรื่องราวต่าง ๆ อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้ขอรับคำปรึกษา

ริชาร์ด และ โรเบิร์ต (Richard and Robert. 1993 : 86) ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษา เป็นกระบวนการที่ให้ความช่วยเหลือด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม ซึ่งถ้าเกิดการไม่สมดุลก็จะเกิดผลกระทบต่อการทำงานพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยเหลือผู้ขอรับคำปรึกษา ในการค้นหาสาเหตุของการไม่สมดุล การวิเคราะห์พฤติกรรม และแนวทางแก้ไขทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดังนี้

1. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างการให้คำปรึกษาด้วย บรรยากาศแห่งการยอมรับและมีความเข้าใจผู้เรียน จะทำให้เกิดความไว้วางใจ ผ่อนคลาย เกิดความเชื่อมั่น กล้าที่จะเปิดเผยปัญหาที่เกิดขึ้น ยอมรับรู้ สำรวจความรู้สึก และความต้องการของตนเอง เกิดความเข้าใจในสภาพการณ์ สภาพการณ์ต่าง ๆ ได้ดีทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้

2. ต้องมีจุดหมายชัดเจนและใช้การสื่อสารสองทาง ในการให้คำปรึกษาต้องมีขั้นตอน มีการใช้ทักษะที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับ โอกาส จังหวะและสถานการณ์ การสื่อสารสองทางจะทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้ขอรับคำปรึกษากลับที่จะแสดงออก และรับรู้ความคิด ความรู้สึกของตนได้อย่างถูกต้อง

3. คำนี้ถึงสภาวะปัจจุบัน แม้ว่าบางครั้งปัญหาอาจจะมีที่มาจากอดีต ซึ่งผู้ขอรับคำปรึกษา ยังมีความฝังใจจนเกิดผลกระทบถึงปัจจุบัน ผู้ให้คำปรึกษาควรเน้นให้เห็นความสำคัญของเหตุการณ์ในปัจจุบัน ย่อมทำให้ผู้ขอรับคำปรึกษาเห็นแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

4. การให้คำปรึกษาต้องทำให้ผู้ขอรับคำปรึกษาช่วยตนเองได้ ผู้ให้คำปรึกษาต้องเชื่อมั่นในศักยภาพของผู้ขอรับคำปรึกษา ให้ความสำคัญต่อความรู้สึกนึกคิด ต้องคำนึงว่าการให้คำปรึกษา ไม่มีแนวทางสำเร็จรูปหรือตายตัว การให้คำปรึกษา ไม่ใช่การตัดสินชี้ถูกหรือผิด แต่เป็นการช่วยให้มีแนวทางในการแก้ปัญหา สามารถตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ปัญหา หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสมด้วยตัวของเขาเอง

โรบิน (Robynl. 2012 : 10-13) ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการช่วยเหลือผู้เรียนที่ตกอยู่ในสภาวะการณ์ที่ยากลำบากจากปัญหาต่าง ๆ ต้องการความช่วยเหลือสนับสนุนให้พ้นจากสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือเพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ

2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556 : 49) ได้กำหนดไว้ว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มห่วงใย/ใกล้ชิด จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด การจัดกิจกรรมก็เป็นการช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขปัญหให้กับผู้เรียน เป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน โดยป้องกันมิให้ผู้เรียนเกิดปัญหา เกิดผลเสียต่อตนเองและสังคม การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหของสถานศึกษา สามารถจัดได้หลายแนวทาง ดังนี้

1. กิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. กิจกรรมโฮมรูม
3. กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
4. กิจกรรมสอนซ่อมเสริม
5. กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง
6. กิจกรรมบริการสังคม
7. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น โครงการสันติวัฒนธรรม โครงการสำนึกพลเมือง โครงการ

พัฒนาชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557 : 13) ได้กำหนดไว้ว่า การดูแลช่วยเหลือ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใส่ใจดูแลอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมาก ซึ่งมีหลายวิธี เช่น การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานานาชาติ การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานานาชาติ ประกอบด้วย

1. การให้คำปรึกษาเบื้องต้น ครูที่ปรึกษาควรมีความพร้อมในการให้คำปรึกษาช่วยเหลือ นักเรียนด้วยความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียน ซึ่งการเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดีมีคุณภาพนั้น ควรปฏิบัติดังนี้

1.1 รวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.2 ศึกษาค้นคว้าและมีจิตวิทยาในการให้คำปรึกษา

2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานานาชาติ

2.1 การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานานาชาติจะต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับ ลักษณะของปัญหา เช่น กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมซ่อมเสริม เป็นต้น

2.2 การแก้ไขปัญหานานาชาติต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วน และหาวิธีการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับสาเหตุและความแตกต่างของนักเรียนรายบุคคล

2.3 การรักษาความลับของนักเรียน ต้องพิจารณาว่าข้อมูลใดควรเปิดเผย หรือปิดเป็น ความลับ

สรุปได้ว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหานานาชาติเป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาที่มีความจำเป็นต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ อย่างใกล้ชิด ป้องกัน แก้ไขปัญหานานาชาติและหาวิธีการช่วยเหลือ โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานานาชาติ แนวทางการปฏิบัติงาน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานานาชาติ

การส่งต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552 : 21) ได้กำหนดไว้ว่า การป้องกัน และแก้ไขปัญหานานาชาติมีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควร ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหานานาชาติของนักเรียนได้รับการช่วยเหลือ อย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้นหากปล่อยให้ปัญหานานาชาติของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่ง เพียงลำพังความยุ่งยากของปัญหานานาชาติอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นปัญหานานาชาติใหญ่โตจนยากต่อ การแก้ไข ซึ่งครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการได้ตั้งแต่กระบวนการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือ การคัดกรองนักเรียนก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหานานาชาติของนักเรียนในแต่ละกรณี การส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

1. การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา ครูฝ่ายปกครอง

2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือครูฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก หากพิจารณาเห็นว่าเป็นกรณีปัญหาที่มีความยากเกินกว่าศักยภาพของโรงเรียน จะดูแลช่วยเหลือได้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556 : 50-51) ได้กำหนดไว้ว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกศิษย์เรียนนั้น บางครั้งสถานศึกษาไม่อาจช่วยเหลือแก้ไขได้ เนื่องจากปัญหามีความซับซ้อน ยากต่อการช่วยเหลือ แม้ว่าทางสถานศึกษาจะหาทางช่วยเหลือแล้วแต่ไม่เกิดผลดีขึ้นก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งมีความสามารถในการช่วยเหลืออย่างถูกวิธีและมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือผู้เรียนได้อย่างทันท่วงที ไม่เกิดผลเสียต่อตัวผู้เรียนช่วยให้สามารถกลับมาเรียนและดำเนินชีวิตได้ตามปกติ การส่งต่อแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การส่งต่อภายในเป็นการส่งผู้เรียนให้ไปพบครูผู้อื่นที่สามารถช่วยเหลือผู้เรียนตามลักษณะปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งครูที่ปรึกษาพิจารณาแล้วว่ามีความเหมาะสม เช่น ครูแนะแนว สามารถช่วยแก้ปัญหาทางด้านจิตใจ ความรู้สึก ครูพยาบาล สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือในด้านสุขภาพ ครูฝ่ายทะเบียนก็จะแนะนำการลงรายวิชาให้ครบตามกำหนด หรือปัญหาเกี่ยวกับการเรียนอื่น ๆ แนวทางการพิจารณาว่าควรส่งต่อภายในอาจพิจารณาการที่ครูที่ปรึกษาให้การช่วยเหลือแก้ไขแล้วไม่ดีขึ้นหรือมีพฤติกรรมเหมือนเดิม ผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือ หลีกเลี่ยงการพบครูที่ปรึกษา ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของครูที่ปรึกษา นอกจากนี้ผู้เรียนอาจมีปัญหาทางด้านจิตใจ ปัญหามีความซับซ้อนรุนแรงซึ่งครูที่ปรึกษาไม่มีความรู้ ความชำนาญในเรื่องดังกล่าว จึงต้องส่งต่อให้ครูหรือนุเคราะห์ที่มีความสามารถในการช่วยเหลือแก้ไขต่อไป แนวทางการส่งต่อภายในสามารถดำเนินการได้ดังนี้

1.1 ครูที่ปรึกษาศึกษาข้อมูลของผู้เรียนและรายละเอียดของปัญหาแล้วพิจารณาว่าครูหรือนุเคราะห์ที่มีความเหมาะสมที่จะให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

1.2 ครูที่ปรึกษาติดต่อประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน โดยสรุปถึงปัญหาที่ต้องการขอความช่วยเหลือ

1.3 สรุปข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียนลักษณะปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นและวิธีการให้ความช่วยเหลือที่ผ่านมา และรายงานผลจากการช่วยเหลือ

1.4 ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้ผู้เรียนทราบว่าต้องได้รับการช่วยเหลือจากครูผู้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือผู้เรียนได้ เกิดผลดีต่อการช่วยเหลือแก้ไข เพื่อเป็นการสร้างความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อภายใน

1.5 กำหนดนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ให้ความช่วยเหลือ โดยครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่รับจะช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อที่จะส่งต่อผู้เรียนให้ได้รับการช่วยเหลือแก้ไข

1.6 ติดตามผลการส่งต่อ เพื่อทราบความก้าวหน้าในการช่วยเหลือผู้เรียนและผลจากการช่วยเหลือที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เหมาะสม

2. การส่งต่อภายนอกเป็นหน้าที่ของครูแนะแนวหรือครูฝ่ายปกครอง เป็นผู้ส่งต่อให้กับผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นขั้นตอนที่เป็นผลจากการส่งต่อภายใน หลังจากติดตามผลแล้วพบว่าพฤติกรรมของผู้เรียนไม่มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาระบบการดูแลผู้เรียนพิจารณาแล้วเห็นว่าการส่งต่อภายในไม่สามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้ดีขึ้นได้ จึงพิจารณาส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกให้ช่วยเหลือต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557 : 13) ได้กำหนดไว้ว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือบางกรณีปัญหาที่มีความยุ่งยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ควรดำเนินการส่งต่อนักเรียนกลุ่มมีปัญหาไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป การส่งต่อแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การส่งต่อภายใน หมายถึง ครูที่ปรึกษาส่งนักเรียนกลุ่มมีปัญหา ให้ครูผู้รับผิดชอบตามลักษณะของปัญหา เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา ครูปกครอง เป็นต้น

2. การส่งต่อภายนอก หมายถึง สถานศึกษาส่งนักเรียนกลุ่มมีปัญหา ให้หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะปัญหานั้น ๆ เช่น กรมส่งเสริมสุขภาพจิต

แนวทางการปฏิบัติงานด้านการส่งต่อนักเรียนกลุ่มมีปัญหา ประกอบด้วย

1. ครูที่ปรึกษาประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง
2. ครูที่ปรึกษาสรุปข้อมูลเพื่อช่วยเหลือนักเรียน
3. ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า การส่งต่อเป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนกรณีที่นักเรียนมีปัญหาต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วแต่นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป ประกอบด้วย การส่งต่อภายในครูที่ปรึกษาส่งนักเรียนกลุ่มมีปัญหาให้ครูผู้รับผิดชอบตามลักษณะของปัญหา และการส่งต่อภายนอกสถานศึกษาส่งนักเรียนกลุ่มมีปัญหาให้หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะปัญหานั้น

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษา

การจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาคำนึงความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ปรัชญาการอาชีวศึกษาและมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานสมรรถนะของสาขาวิชาจัดการศึกษาทั้งในระบบและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะงานอาชีพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม และกิจนิสัยที่เหมาะสมในการทำงาน โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและให้อิสระในการจัดการศึกษา เชื่อมั่นว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้น การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเองควรเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาที่ต้องจัดควบคู่ไปกับการจัดการศึกษาตามหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอนด้วยการประสานความร่วมมือของผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา และให้ครอบครัว ชุมชน สังคม มีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายในการดูแลนักเรียนอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2556 : 24)

โครงสร้างการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษา

การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชน และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีแนวทางการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน จึงต้องมีการกำหนดโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน (สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. 2550 : 57) อีกทั้งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่ร่วมดำเนินงานจึงมีความสำคัญโดยคำนึงถึงความสำเร็จศักยภาพของการบริหารจัดการตามระบบการดูแลผู้เรียน การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่การสร้างเครือข่ายจากทุกกลุ่ม ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2556 : 25) และได้กำหนดภารกิจของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษา เพื่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้านและมีทิศทางดำเนินการที่มีแนวทางชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2556 : 30) มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และทิศทางดำเนินการตามระบบการดูแลนักเรียน
2. กำหนดโครงสร้างการบริหารระบบการดูแลนักเรียนและแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

3. จัดทำแผน โครงการ ปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงาน
4. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินงานตามระบบการดูแลนักเรียนอาชีวศึกษา
5. ส่งเสริมและพัฒนาักเรียนด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา
นักเรียนกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน เป็นต้น
6. ส่งเสริมให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถในการดำเนินงาน
ตามระบบการดูแลนักเรียนอาชีวศึกษา
7. ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนานักเรียน และเป็นเครือข่ายในการดูแล
ช่วยเหลือเพื่อน
8. ผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากรภายนอกเกี่ยวข้องร่วมเป็นเครือข่ายสนับสนุน
การดำเนินงานเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน

การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556 : 33 - 34) ได้กำหนดว่า การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้เกิดการส่งเสริมพัฒนานักเรียน เกิดผลดีเป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นของสถานประกอบการ ชุมชน และสังคม แสดงถึงศักยภาพของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ซึ่งในการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษาของสถานศึกษาเมื่อได้รับนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยอาชีวศึกษาจังหวัดมอบหมายให้สถานศึกษานำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษามาดำเนินการ สถานศึกษาต้องดำเนินการตามกระบวนการต่าง ๆ มีเครื่องมือ มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีเอกสาร หลักฐานในการดำเนินงาน มีการประสานความร่วมมือของบุคคลทุกฝ่ายในสถานศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษา ได้ใช้หลักการการบริหารจัดการ ตามองค์ประกอบของ PDCA

สรุปได้ว่า นโยบายการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ตามนโยบายลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีเอกสาร หลักฐานในการดำเนินงาน มีการประสานความร่วมมือของบุคคลทุกฝ่ายในสถานศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีแนวทางการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน มีการเก็บข้อมูลและจัดทำเป็นเอกสารหลักฐานในการดำเนินงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

เลเรส (Lares. 1995 : 1603-A) ได้ศึกษา ความเข้าใจหลักการและการปฏิบัติตามหลักการบริหารจัดการคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ (Total Quality Management) ในด้านวินัยนักเรียนเพื่อกำหนดคุณภาพของระบบการดูแลจัดการวินัยและการแก้ปัญหาวินัยนักเรียน พบว่า หลักการของ TQM ในการแก้ปัญหาวินัยนักเรียนใช้ประโยชน์ได้ การทำให้นักเรียนพัฒนาการมีวินัยที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับทำให้ผู้ใหญ่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือนักเรียนหาแนวทางในบรรยากาศแห่งความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีผลทำให้นักเรียนรู้สึกว่าได้รับการสนับสนุนและเสริมสร้างความรับผิดชอบในการมีพฤติกรรมของตนเอง

โคสเซย์ (Kosse. 2007 : unpagged) ได้ศึกษา ความสมบูรณ์ในการติดตามประเมินผลดำเนินงานของคณะกรรมการด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน พบว่า กระบวนการดำเนินงานของคณะกรรมการด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสมบูรณ์ในระดับปานกลาง จากการวิเคราะห์ผลในส่วนของผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน พบว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีผลกระทบในด้านบวกต่อผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงในด้านบวกระหว่างความสมบูรณ์ด้านกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและการจัดอันดับความสำคัญให้กับองค์ประกอบด้านการแก้ปัญหาในการดำเนินงานของคณะกรรมการด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4 ด้าน จากองค์ประกอบที่มีทั้งหมด 8 ด้าน

วอลตัน (Walton. 2007 : unpagged) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพของการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาระดับผลคะแนนในแบบทดสอบตามมาตรฐานของรัฐ พบว่า โรงเรียนที่ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ดีกว่าโรงเรียนในกลุ่มควบคุมซึ่งตั้งอยู่ในเขต 8 พื้นที่อย่างมีนัยสำคัญทางด้านสถิติ การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนทั้งหมดในอำเภอก็พบว่า รายวิชาที่มีระดับคะแนนผลการปฏิบัติงานที่สูงขึ้นคือวิชาการอ่านและวิชาคณิตศาสตร์ แต่เมื่อทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจากตัวแปรด้านเพศก็พบว่า นักเรียนชายในกลุ่มทดลองมีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นในวิชาคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางด้านสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นในวิชาด้านภาษา และพบว่า นักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นในวิชาคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยยังพบว่า จำนวนครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองคิดเป็นร้อยละ 74 ชอบที่โรงเรียนของพวกเขาใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และคิดว่าน่าจะมีการเสนอแนะให้โรงเรียน

ที่ยังไม่ได้ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้นำไปใช้ในโรงเรียนของตนเองด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มควบคุมคิดเป็นร้อยละ 81 กล่าวด้วยความมั่นใจว่าพวกเขารู้ว่า มีโรงเรียนใดบ้างที่ไม่ได้ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและควรทำการทดสอบปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ ระดับการผ่านการรับรองคุณสมบัติของครู จำนวนปีของประสบการณ์ด้านการสอน การอบรมใน ทีมสนับสนุนครู และการฝึกอบรมการใช้กลยุทธ์ด้านการจัดการเรียนการสอน

วิลเลียม (Williams, 2008 : unpagged) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน การศึกษาการบริหารจัดการองค์กรและการรับรู้ด้านทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเชื่อมต่อกับสุขภาพของเยาวชน ทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของแต่ละโมเดลที่ใช้ในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนและสำรวจโครงสร้างด้านการบริหารจัดการองค์กรแบบที่ขาดหายไป วิธีการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยคือ การสัมภาษณ์บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานโรงเรียนจากภายนอกจากนั้น วิเคราะห์ในส่วนของข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้กลยุทธ์แบบเน้นกรณีศึกษาในการวิเคราะห์ เชิงเปรียบเทียบในหลายกรณี ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันในพฤติกรรมด้านการเชื่อมต่อ องค์กรประกอบย่อยในแต่ละโมเดลและความแตกต่างกันนี้มีความเด่นชัดที่สุดในการบริหาร กระบวนการด้านการติดตามผลและยังมีผลกระทบต่อนักเรียนที่รับบริการจากระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอีกด้วย

งานวิจัยในประเทศ

สุรัช ชาตะรักษ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่า ระดับ การดำเนินงานและผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลของ การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการเปรียบเทียบ การดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตามประเภทของโรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อินทิรา ฮวดเจริญ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่า ระดับการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนตามตำแหน่งการดำเนินงานภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามขนาดโรงเรียนโดยภาพรวมและด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โชคชัย แสงสว่าง (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่าการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการปฏิบัติแตกต่างกัน ซึ่งผู้บริหารให้ความสำคัญในการบริหารงานส่วนครูให้ความสำคัญในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูขาดการประสานความร่วมมือระหว่างกันส่งผลให้ขาดการวางแผนงาน ผู้บริหารขาดการนิเทศติดตามงานทำให้การปฏิบัติงานขาดการเชื่อมโยงส่งผลให้การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ

ประภาส นาคประวัตติ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-2 ในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษจันทบุรี เขต 2 พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนกับผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประเสริฐ สอนจันทร์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งของบุคลากรในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มาโนช กุลนาแพง (2555.: 36-37) ได้ศึกษา การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า 1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 มีระดับปฏิบัติโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีระดับปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) สถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ที่มีขนาดใหญ่และสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปณวัตร สีหอม (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย เข้ม-โพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย เข้ม-โพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 อยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีสถานภาพต่างกัน มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รัตนา คงฤทธิ์ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรี พบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรี จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กฤตยา เรืองรัมย์ (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 บุรีรัมย์ พบว่า 1) การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 บุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 บุรีรัมย์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุกัญญา ประจูดระเก (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามสภาพตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วีระพล ลอยประ โคน (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 พบว่า 1) การดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบให้ความสำคัญ กับการสร้างสัมพันธภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการดูแลตนเองได้ มีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และตรวจสอบได้ การดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาและบุคคลภายนอก ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการกำหนดบทบาทและทิศทาง ดังนั้นการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการพัฒนางานด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 738 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน และครูผู้สอน จำนวน 698 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 288 คน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดระยอง จำนวน 18 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 11 คน และผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดตราด จำนวน 11 คน

2. ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Proportional Stratified Random Sampling) และหาสัดส่วนขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามเขตจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษา ครูผู้สอนจำนวน 248 คน

ประกอบด้วย ครูผู้สอนในจังหวัดระยอง จำนวน 127 คน ครูผู้สอนในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 73 คน และครูผู้สอนในจังหวัดตราด จำนวน 48 คน แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามเขตจังหวัด

เขตจังหวัด	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน
ระยอง	18	358	18	127
จันทบุรี	11	204	11	73
ตราด	11	136	11	48
รวม	40	698	40	248
		738		288

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ดังนี้

- 5 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานระดับมาก
- 3 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนโดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ
3. สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 64 – 65) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00
5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลอง ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.43-0.85
6. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 77) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยกำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณหาค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ สถานภาพ และเขตจังหวัด โดยหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550 : 77)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด จำแนกตามเขตจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ้ (Scheffe')

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (%)

2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC)

2. วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-total Correlation) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

3. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเอฟ
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
SS	แทน	ค่า Sum of Squares
MS	แทน	ค่า Mean of Square
df	แทน	ค่า Degree of Freedom
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอนๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด จำแนกตามสถานภาพ และเขตจังหวัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา
ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพ และเขตจังหวัด

รายการ	จำนวน	
	(n = 288)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	40	13.89
ครูผู้สอน	248	86.11
รวม	288	100.00
2. เขตจังหวัด		
ระยอง	145	50.35
จันทบุรี	84	29.17
ตราด	59	20.48
รวม	288	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 13.89 และครูผู้สอน จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 86.11 และจำแนกตามเขตจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษา ประกอบด้วย จังหวัดระยอง จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 50.35 จังหวัดจันทบุรี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17 และจังหวัดตราด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 20.48

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ดังตาราง 3-8

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	n = 288			
	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.25	.47	5	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.27	.46	3	มาก
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน	4.29	.45	1	มาก
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.28	.48	2	มาก
5. ด้านการส่งต่อ	4.27	.48	4	มาก
รวม	4.27	.42		มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน ($\bar{X} = 4.29$) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.28$) และด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.27$)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมและรายข้อ

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	n = 288			
	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. ส่งเสริมให้ความสำคัญในการดำเนินงานการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.39	.57	1	มาก
2. มีการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.24	.68	5	มาก
3. มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่มีความชัดเจน	4.20	.69	7	มาก
4. สถานศึกษาจัดทดสอบบุคลิกภาพของนักเรียนเพื่อใช้สำหรับวางแผนในการดูแล	4.15	.75	8	มาก
5. สถานศึกษาสร้างพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม	4.21	.68	6	มาก
6. สถานศึกษาจัดเวลาให้ครูที่ปรึกษาในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.31	.69	2	มาก
7. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.24	.64	3	มาก
8. มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียน	4.23	.65	4	มาก
รวม	4.25	.47		มาก

จากตาราง 4 แสดงว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ส่งเสริมให้ความสำคัญในการดำเนินงานการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.39$) สถานศึกษาจัดเวลาให้ครูที่ปรึกษา

ในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ($\bar{X} = 4.31$) และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.24$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการคัดกรองนักเรียน	n = 288			
	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดกลุ่มนักเรียน	4.32	.64	1	มาก
2. ประชุมชี้แจงการวิเคราะห์ข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน	4.25	.66	6	มาก
3. มีการกำหนดเกณฑ์แบ่งกลุ่มนักเรียนที่ชัดเจน	4.30	.63	3	มาก
4. มีการคัดกรองแบ่งกลุ่มนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด	4.27	.64	4	มาก
5. สถานศึกษาพิจารณาคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลระเบียนสะสม	4.32	.70	2	มาก
6. สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มนักเรียนที่คัดกรอง	4.24	.65	7	มาก
7. มีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนไว้เป็นความลับ โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	4.26	.62	5	มาก
8. สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนในแต่ละภาคเรียน	4.22	.69	8	มาก
รวม	4.27	.46		มาก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตาราง 5 แสดงว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัด

กลุ่มนักเรียน ($\bar{X} = 4.32$) สถานศึกษาพิจารณาคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลระเบียบสะสม ($\bar{X} = 4.32$) และมีการกำหนดเกณฑ์แบ่งกลุ่มนักเรียนที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.30$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	n = 288			
	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.25	.63	7	มาก
2. สถานศึกษาประชุมชี้แจงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน	4.26	.68	6	มาก
3. มีการจัดเตรียมเครื่องมือหรือคู่มือการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่ชัดเจน	4.23	.68	8	มาก
4. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	4.27	.64	5	มาก
5. สถานศึกษาจัดแผนการโฮมรูมให้ครูที่ปรึกษาหลากหลาย สามารถนำไปใช้กับนักเรียนในที่ปรึกษาได้อย่างเหมาะสม	4.35	.65	1	มาก
6. สถานศึกษาจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองเพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง	4.31	.68	4	มาก
7. สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล	4.34	.61	2	มาก
8. สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลและรายงานผลการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนในแต่ละภาคเรียน	4.31	.64	3	มาก
รวม	4.29	.45		มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ สถานศึกษาจัดแผนการโฮมรูมให้ครูที่ปรึกษาหลากหลาย สามารถนำไปใช้กับนักเรียนในที่ปรึกษาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.35$) สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.34$) และสถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลและรายงานผลการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนในแต่ละภาคเรียน ($\bar{X} = 4.31$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมและรายข้อ

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	n = 288			
	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน	4.33	.64	2	มาก
2. สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษามีการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา และสะดวกในการเรียกใช้	4.27	.64	5	มาก
3. มีการติดตามใส่ใจดูแลนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ	4.36	.67	1	มาก
4. สถานศึกษาจัดให้มีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	4.25	.68	7	มาก
5. สถานศึกษาจัดให้มีการป้องกัน แก้ไขปัญหาและหาวิธีการช่วยเหลือโดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย	4.28	.64	4	มาก
6. สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของปัญหาอย่างต่อเนื่อง	4.26	.65	6	มาก
7. สถานศึกษามีการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ ตลอดจนทั้งเทคนิคการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	4.21	.66	8	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	n = 288			
	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	ระดับ
8. สถานศึกษาจัดให้มีการรายงานผลการดำเนินงาน แก้ไขปัญหาให้นักเรียน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของ นักเรียนเป็นสำคัญ	4.28	.63	3	มาก
รวม	4.28	.48		มาก

จากตาราง 7 แสดงว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีการติดตามใส่ใจดูแลนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ($\bar{X} = 4.36$) มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.33$) และสถานศึกษาจัดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาให้นักเรียน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.28$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งต่อ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการส่งต่อ	n = 288			
	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. สถานศึกษามีการวางแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานส่งต่ออย่างชัดเจน	4.29	.58	4	มาก
2. สนับสนุนส่งเสริมให้มีการสรุปข้อมูลส่วนตัว ของนักเรียน ลักษณะของปัญหาและวิธีการให้ความช่วยเหลือ	4.20	.65	8	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการส่งต่อ	n = 288			
	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	ระดับ
3. ผู้บริหารมีการประสานงานระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน เพื่อให้ทราบข้อมูลในการขอความช่วยเหลือ	4.33	.66	2	มาก
4. มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการแนะนำให้คำปรึกษาแก่นักเรียนตามลักษณะปัญหาที่เกิดขึ้น	4.21	.66	7	มาก
5. สถานศึกษาส่งต่อนักเรียนให้กับบุคลากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ตรงตามลักษณะปัญหาที่เกิดขึ้น	4.22	.69	6	มาก
6. มีการแจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองรับทราบถึงการส่งต่อนักเรียนทั้งการส่งต่อภายในและภายนอก	4.35	.70	1	มาก
7. ผู้บริหารมีการติดตามผลการส่งต่อและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.23	.69	5	มาก
8. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสรุปรายงานผลการส่งต่อและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง	4.30	.69	3	มาก
รวม	4.27	.48		มาก

จากตาราง 8 แสดงว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีการแจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองรับทราบถึงการส่งต่อนักเรียนทั้งการส่งต่อภายในและภายนอก ($\bar{X} = 4.35$) ผู้บริหารมีการประสานงานระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียนเพื่อให้ทราบข้อมูลในการขอความช่วยเหลือ

($\bar{X} = 4.33$) และสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสรุปรายงานผลการส่งต่อและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.30$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพ และเขตจังหวัด ดังตาราง 9-16

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพ

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	สถานภาพ				t	p
	ผู้บริหาร สถานศึกษา (n = 40)		ครูผู้สอน (n = 248)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.40	.42	4.22	.47	2.21	.23
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.37	.35	4.26	.47	1.76	.05*
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	4.43	.33	4.27	.46	2.64	.01*
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.45	.43	4.25	.49	2.40	.50
5. ด้านการส่งต่อ	4.50	.41	4.23	.48	3.35	.39
รวม	4.43	.30	4.25	.43	3.36	.03*

*p ≤ .05

จากตาราง 9 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา						
ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ	SS	df	MS	F	p	
นักเรียน						
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล						
ระหว่างกลุ่ม	3.783	2	1.892	9.16	.00*	
ภายในกลุ่ม	58.838	285	.206	-	-	
รวม	62.622	287	-	-	-	
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน						
ระหว่างกลุ่ม	3.100	2	1.550	7.64	.00*	
ภายในกลุ่ม	57.847	285	.203	-	-	
รวม	60.947	287	-	-	-	
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน						
ระหว่างกลุ่ม	2.116	2	1.058	5.44	.01*	
ภายในกลุ่ม	55.456	285	.195	-	-	
รวม	57.572	287	-	-	-	
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา						
ระหว่างกลุ่ม	2.533	2	1.266	5.59	.00*	
ภายในกลุ่ม	64.566	285	.227	-	-	
รวม	67.099	287	-	-	-	
5. ด้านการส่งต่อ						
ระหว่างกลุ่ม	1.873	2	.936	4.16	.02*	
ภายในกลุ่ม	64.088	285	.225	-	-	
รวม	65.961	287	-	-	-	

ตาราง 10 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน						
	SS	df	MS	F	p	
ภาพรวม						
ระหว่างกลุ่ม	2.546	2	1.273	7.64	.00*	
ภายในกลุ่ม	47.508	285	.167	-	-	
รวม	50.054	287	-	-	-	

* $p \leq .05$

จากตาราง 10 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวม

เขตจังหวัด	\bar{X}	จังหวัด		
		ระยอง	จันทบุรี	ตราด
ระยอง	4.23	-	0.18*	0.06
จันทบุรี	4.41	-	-	0.24*
ตราด	4.17	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 11 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวมผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดระยองกับจังหวัดจันทบุรี และผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรีกับจังหวัดตราด มีบทบาทในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรี มีบทบาทในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าจังหวัดระยองและจังหวัดตราด

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

เขตจังหวัด	\bar{X}	ระยอง	จันทบุรี	ตราด
ระยอง	4.22	-	0.19*	0.14
จันทบุรี	4.41	-	-	0.33*
ตราด	4.08	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 12 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดระยองกับจังหวัดจันทบุรี และผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรีกับจังหวัดตราด มีบทบาทในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรีมีบทบาทในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าจังหวัดระยองและจังหวัดตราด

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการคัดกรองนักเรียน

เขตจังหวัด	\bar{X}	ระยอง	จันทบุรี	ตราด
		4.24	4.42	4.14
ระยอง	4.24	-	0.18*	0.10
จันทบุรี	4.42	-	-	0.28*
ตราด	4.14	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 13 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดระยองกับจังหวัดจันทบุรี และผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรีกับจังหวัดตราด มีบทบาทในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรีมีบทบาทในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าจังหวัดระยองและจังหวัดตราด

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

เขตจังหวัด	\bar{X}	ระยอง	จันทบุรี	ตราด
		4.26	4.42	4.19
ระยอง	4.26	-	0.16*	0.07
จันทบุรี	4.42	-	-	0.23*
ตราด	4.19	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 14 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดระยองกับจังหวัดจันทบุรี และผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรีกับจังหวัดตราด มีบทบาทในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรีมีบทบาทในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สูงกว่าจังหวัดระยอง และจังหวัดตราด

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

เขตจังหวัด	\bar{X}	ระยอง	จันทบุรี	ตราด
		4.21	4.42	4.23
ระยอง	4.21	-	0.21*	0.02
จันทบุรี	4.42	-	-	0.19
ตราด	4.23	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 15 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดระยองกับจังหวัดจันทบุรี มีบทบาทในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรีมีบทบาทในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าจังหวัดระยอง

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการส่งต่อ

เขตจังหวัด	\bar{X}	ระยอง	จันทบุรี	ตราด
		4.22	4.39	4.19
ระยอง	4.22	-	0.17*	0.03
จันทบุรี	4.39	-	-	0.20
ตราด	4.19	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 16 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการส่งต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดระยองกับจังหวัดจันทบุรี มีบทบาทในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรีมีบทบาทในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าจังหวัดระยอง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด จำแนกตามสถานภาพและเขตจังหวัด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 738 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน และครูผู้สอน จำนวน 698 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 288 คน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดระยอง จำนวน 18 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 11 คน และผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดตราด จำนวน 11 คน

2. ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan.

1970 : 607-610) โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Proportional Stratified Random Sampling) และหาสัดส่วนขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามเขตจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษา ได้ครูผู้สอนจำนวน 248 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนในจังหวัดระยอง จำนวน 127 คน ครูผู้สอนในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 73 คน และครูผู้สอนในจังหวัดตราด จำนวน 48 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยกำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ สถานภาพ และเขตจังหวัด โดยหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมาย

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด จำแนกตามเขตจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเซฟเฟ้ (Scheffe')

5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำในรูปตารางประกอบบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 13.89 และครูผู้สอน จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 86.11 และจำแนกตามเขตจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษา ประกอบด้วย จังหวัดระยอง จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 50.35 จังหวัดจันทบุรี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 29.17 และจังหวัดตราด จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 20.48

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพและเขตจังหวัด มีดังนี้

3.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ดังต่อไปนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามนโยบายลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีเอกสารหลักฐานในการดำเนินงาน มีการประสานความร่วมมือของบุคคลทุกฝ่ายในสถานศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาซึ่งมีความแตกต่างกัน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556 : 33) ได้กำหนดว่า การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพย่อมทำให้เกิดการส่งเสริมพัฒนานักเรียนเกิดผลดีเป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นของสถานประกอบการ ชุมชน และสังคม แสดงถึงศักยภาพของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ซึ่งในการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษาของสถานศึกษาเมื่อได้รับนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยอาชีวศึกษาจังหวัดมอบหมายให้สถานศึกษานำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษามาดำเนินการ สถานศึกษาต้องดำเนินการตามกระบวนการต่าง ๆ มีเครื่องมือ มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีเอกสารหลักฐานในการดำเนินงานมีการประสานความร่วมมือของบุคคลทุกฝ่ายในสถานศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2550 : 57) ได้กำหนดว่า การบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคน ตลอดจนผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีแนวทางการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน จึงต้องมีการกำหนดโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน ส่งผลให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐ สวนจันทร์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา

ประจูดระเก (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของมาโนช กุลนาแพง (2555 : 36-37) ได้ศึกษา การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 มีระดับปฏิบัติโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่จะกระตุ้นและส่งเสริมให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบผลสำเร็จเกี่ยวกับการเรียน พฤติกรรมที่แสดงออก และเกิดการพัฒนาคูณภาพชีวิตของนักเรียนด้วยกระบวนการดูแลนักเรียนอย่างมีขั้นตอนที่ชัดเจน ส่วนครูผู้สอนเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาให้นักเรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีภารกิจที่สำคัญดังที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2557 : 3) ระบุไว้ 5 ประการ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ปัญหา และการส่งต่อเพื่อเก็บข้อมูลที่แท้จริงของนักเรียนทุกด้านและนำข้อมูลทั้งหมดมาบูรณาการเพื่อการรู้จักและเข้าใจนักเรียนแต่ละบุคคลอย่างละเอียดรอบด้าน คัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นคนเก่ง เป็นคนดีและพร้อมที่จะเติบโตขึ้นในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมีภารกิจศึกษาพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ทำให้นักเรียนมีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ส่งผลให้บทบาทในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา คงฤทธิ์ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรี พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรี จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของอินทิรา ฮวดเจริญ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามตำแหน่งภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของมาโนช กุลนาแพง (2555 :

36-37) ได้ศึกษา การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ช่วงชั้น 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีระดับปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตจังหวัดจันทบุรีสูงกว่าเขตจังหวัดระยองและเขตจังหวัดตราด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในเขตจังหวัดจันทบุรีมีการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีการดำเนินการตามกระบวนการต่าง ๆ มีเครื่องมือ มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีเอกสารหลักฐานในการดำเนินงาน มีการประสานความร่วมมือของผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา และให้ครอบครัว ชุมชน สังคม มีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายในการดูแลนักเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งในการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษาได้ใช้หลักการการจัดการจัดการตามองค์ประกอบของ PDCA สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556 : 34) และมีดำเนินงานตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อคุณภาพนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับชั้นควรให้นักเรียนสำเร็จการศึกษาอย่างมีคุณภาพ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล แก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนและความแตกต่างกันของสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จึงส่งผลให้สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวีระพล ลอยประโคน (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของกฤตยา เรืองรัมย์ (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 บุรีรัมย์ พบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาเขต 32 บุรีรัมย์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อ เกี่ยวกับการสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ลักษณะของ ปัญหาและวิธีการให้ความช่วยเหลือ มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วม ในการแนะนำให้คำปรึกษาแก่นักเรียนตามลักษณะปัญหาที่เกิดขึ้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เกี่ยวกับการจัดทดสอบบุคลิกภาพของนักเรียนเพื่อใช้สำหรับ วางแผนในการดูแล และใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่มีความชัดเจน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2554). คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.
กรุงเทพฯ : ยูเร็นส์อิมเมจกรุ๊ป.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้
คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤตยา เรืองรัมย์. (2557). สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 บุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จำเริญ จิตรหลัง. (2550). “บทบาทของผู้บริหารในยุคของการปฏิรูปการศึกษา,” วารสาร
วิทยาจารย์, 107(3) : 18 – 21.
- จิรพันธ์ เกิดกุล. (2552). การปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้นใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุราษฎร์ธานี เขต 3.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สุราษฎร์ธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- โชคชัย แสงสว่าง. (2552). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม (การบริหาร
การศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชิวราช.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรม SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :
วี อินเตอร์พรีน.
- นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. (2551). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : เทียมฟ้า
การพิมพ์.
- นิพนธ์ แก้วเกิด. (2555). การพัฒนาระบบการดูแลสนับสนุนนักเรียนเพื่อลดจำนวนการออก
กลางคั้นของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. คุยฉีนิพนธ์ ศษ.ค. (การศึกษา). ปทุมธานี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- ปณวัตร สีหอม. (2556). ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษากลุ่ม
เครือข่าย เข็ม-โพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประภาพรรณ รักเลี้ยง. (2556). หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- ประภาส นาคประวดี. (2553). ศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
จันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประเสริฐ สวนจันทร์. (2553). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2555). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พรพรรณ อินทรประเสริฐ. (2557). นวัตกรรมการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบ
เบญจจันท์ โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมสายใยครอบครัวครูและศิษย์. นนทบุรี :
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1.
- “พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551,” (26 กุมภาพันธ์ 2551). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125
ตอนที่ 43 ก. หน้า 3.
- พัชรณภางค์ พลนาค. (2553). การประเมินการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มานิช กุลนาแพง. (มิถุนายน - กันยายน 2555). “การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
สถานศึกษา ช่วงชั้น 1- 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2,” วารสารวิจัย
รำไพพรรณี. 6 (3) : 33.
- ยาเป็น เรื่องจรูญศรี. (2553). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.kroobannok.com/blog/39826> . 5 กันยายน 2559.
- รัตนา คงฤทธิ. (2556). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเครือข่ายกลุ่ม
จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า. (2554). คู่มือประกอบการปฏิบัติงาน งานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า.
- เลิศดาว กลิ่นศรีสุข. (2550). ความหมายของการบริหารการศึกษา. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.gotoknow.org/posts/403387>. 10 สิงหาคม 2559.
- วันชัย มีชาติ. (2550). การบริหารองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สามลดา.
- วีระพล ลอยประโคน (2559). สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ศิริชัย ชินะตั้งกูร. (2554). หลักและวิธีการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
กรุงเทพธนบุรี.
- สมคิด มawang. (2554). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน
ตามความคิดเห็นของครูสังกัดโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏรำไพพรรณี.
- สมพร ใจบุญนอก. (2553). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนแม่อน
วิทยาลัยจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. (2550). หลักสูตรปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานระบบ
การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน. กรุงเทพฯ : สมาคมฯ.
- สะติม คำมา. (2553). สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลักการ
แนวคิดและทิศทางการดำเนินงาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (ม.ป.ป.) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พรินทรวนกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2552. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.skntc.ac.th/files/1207030993307471_12070310101943.pdf. 5 กันยายน 2559.

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). **คู่มือการปฏิบัติงานระบบการดูแลผู้เรียน**
 อาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2557). **เอกสารประกอบการปฏิบัติงาน โครงการลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน**
 อาชีวศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2558). **เอกสารประกอบการปฏิบัติงาน โครงการลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน**
 อาชีวศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2559). **เอกสารประกอบการปฏิบัติงาน โครงการลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียน**
 อาชีวศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552 ก). **เทคนิคและวิธีการเยี่ยมบ้าน เอกสารสรุปย่อองค์**
ความรู้สำหรับการพัฒนาทีมงานขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อการ
ก้าวอย่างยั่งยืน ปี 2552. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2552 ข). **ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษา : หลักการแนวคิดและทิศทางการ**
ดำเนินงาน. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2555). **มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการ**
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศิริวิชญ์ บุญวงษ์. (2555). **ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.** [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :
<http://gotoknow.org/blog/kruju/128458>. 10 สิงหาคม 2559.
- สุกัญญา ประจูดระเก. (2557). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในศูนย์เครือข่าย**
ที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
 (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุชิน เรืองบุญส่ง. (2551). **การศึกษการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัด**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
 จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุภา ทองเจริญ. (2555). **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (ออนไลน์).**
 แหล่งที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/484673> . 5 กันยายน 2559.
- สุรัช ชาตะรักษ์. (2550). **การดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา**
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร
การศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- อรรถัย แสงทอง. (2552). **หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษสถานศึกษาในเขตตลิ่งชัน**. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อินทิรา ฮวดเจริญ. (2550). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- Caela, and Beverly L. (1996). **“New Skills for Leadership Roles” in The Leader of The Future**. 3 rd ed. New York : The Drucker Foundation.
- Campbell, et al. (1971). **Education Administration**. New York : University of Michigan.
- Good,C.V. (1973). **Dictionary of Education**. New You : McGraw-Hill.
- Jesse.B. (1999). **Essentials of Psychological Testing**. New York : Harper & Row.
- Kosse, S. (2007). **“Integrity of SAT Interventions : Relationship of Components to Student Outcomes,” Dissertation Abstracts International**. 67(7) : 131.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). **“Determining Sample Size for Research Activities,” Educational and Psychological Measurement**. 30(3) .
- Lares, J.S. (1995). **“Total Quality Management as a Means to Improve the Process of Student,” Dissertation Abstracts International**. 56(5) : 4353.
- Murdock, Daniel P. (2007). **School wide Behavioral Support: A Theory-based Program Implementation of Positive Behavioral Interventions and Support**. Doctorate of Education. D.Ed.(Special Education). Ohio : University of Cincinnati.
- Richard, D.P. and Robert, J.W. (1993). **Counseling Strategies and Intervention Techniques for the Human Services**. 4 th ed. New York : Longman.
- Robyn, H., et al. (2012). **Counseling Children and Adolescents in Schools**. California: SAGE.
- Sprague, J., et al. (2001). **“Translating Researchin to Effective Practice : The Effects of a Universal Staff and Student Intervention on Indicators of Discipline and School Safety,” Education and Treatment of Children**. 4(2001) : 495-511.
- Walton, C. (2007). **“The Effectiveness of using a Student Monitoring System to Improvea School District’s State Test Scores,” Dissertation Abstracts International**. 67(12) : 108.
- WHO. (2002). **World Report on Violence and Health**. Geneva : World Health Organization.

Williams, F.M. (2008). "Student Assistance Programs (SAP) : An Organizational and Theoretical for Healthy Youth," **Dissertation Abstracts International**. 68(8) : 254.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๗๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมาตาพุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายรักศักดิ์ คุ้มชนม์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๗๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายรักศักดิ์ คุ่มชนม์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรียมาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๗๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตราด
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายรักศักดิ์ คุ่มขันธ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรียมาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๓ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๗๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน นางสาวทิพวรรณ บุญเปี้ยว
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายรักศักดิ์ คุ่มชนม์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๗๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายรักศักดิ์ คุ้มชนม์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทบทวนของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านคือ นายธนเสกฐ์ ภารดีรุจิรา เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญบุคลากรดังกล่าวเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๑๗๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๕ ชุด

ด้วยนายรักศักดิ์ คุ้มชนม์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายรักศักดิ์ คุ้มชนม์ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๑๗๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วยนายรักศักดิ์ คุ่มชนม์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรียมาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายรักศักดิ์ คุ่มชนม์ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๑๘๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วยนายรักศักดิ์ คุ่มชนม์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกสถานศึกษาของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงขออนุญาตนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของท่าน

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายรักศักดิ์ คุ่มชนม์ เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์วิวัฒน์ เพชรศรี)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ใช้เก็บเฉพาะข้อมูลทางการศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด

ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้ใช้สำหรับงานวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานในหน้าที่ทางราชการแต่ประการใด

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม

นายรักศักดิ์ คุ้มชนม์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความตามที่เป็นจริง

1. สถานภาพ

() ผู้บริหารสถานศึกษา

() ครูผู้สอน

2. เขตจังหวัดที่ตั้งสถานศึกษา ได้แก่

() ระยอง

() จันทบุรี

() ตราด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด โปรดอ่านรายละเอียดเกี่ยวกับข้อความต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือให้ตรงกับระดับการดำเนินงานตามคะแนน ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานระดับมาก
- 3 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีบทบาทในการดำเนินงานระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับบทบาท				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
0	จัดให้มีการส่งต่อนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหา		✓			

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด ในประเด็นจัดให้มีการส่งต่อนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหา มีระดับบทบาทในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	บทบาทในการดำเนินงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมให้มีความสำคัญในการดำเนินงานการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล					
2	มีการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล					
3	มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่มีความชัดเจน					
4	สถานศึกษาจัดทดสอบบุคลิกภาพของนักเรียนเพื่อใช้สำหรับวางแผนในการดูแล					
5	สถานศึกษาสร้างพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม					
6	สถานศึกษาจัดเวลาให้ครูที่ปรึกษาในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน					
7	สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล					
8	มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียน					
9	ด้านการคัดกรองนักเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดกลุ่มนักเรียน					

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับบทบาท				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
10	ประชุมชี้แจงการวิเคราะห์ข้อมูลให้ผู้ที่ เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน					
11	มีการกำหนดเกณฑ์แบ่งกลุ่มนักเรียนที่ชัดเจน					
12	มีการคัดกรองแบ่งกลุ่มนักเรียนตามเกณฑ์ที่ กำหนด					
13	สถานศึกษาพิจารณาคัดกรองนักเรียนจาก ข้อมูลระเบียบสะสม					
14	สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มนักเรียนที่คัดกรอง					
15	มีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนไว้เป็นความลับ โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา					
16	สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลและรายงาน ผลการคัดกรองนักเรียนในแต่ละภาคเรียน					
17	ด้านการส่งเสริมและพัฒนา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานส่งเสริม และพัฒนา					
18	สถานศึกษาประชุมชี้แจงการส่งเสริมและ พัฒนานักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน					
19	มีการจัดเตรียมเครื่องมือหรือคู่มือการส่งเสริม และพัฒนา					
20	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา อย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการ ของนักเรียน					
21	สถานศึกษาจัดแผนการโฮมรูมให้ครูที่ปรึกษา หลากหลาย สามารถนำไปใช้กับนักเรียนในที่ ปรึกษาได้อย่างเหมาะสม					

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับบทบาท				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
22	สถานศึกษาจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองเพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง					
23	สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล					
24	สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลและรายงานผลการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนในแต่ละภาคเรียน					
25	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน					
26	สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษามีการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา และสะดวกในการเรียกใช้					
27	มีการติดตามใส่ใจดูแลนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ					
28	สถานศึกษาจัดให้มีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา					
29	สถานศึกษาจัดให้มีการป้องกัน แก้ไขปัญหา และหาวิธีการช่วยเหลือ โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย					
30	สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของปัญหาอย่างต่อเนื่อง					
31	สถานศึกษามีการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ ตลอดจนทั้งเทคนิคการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน					

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับบทบาท				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
32	สถานศึกษาจัดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหา นักเรียน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ					
33	ด้านการส่งต่อ สถานศึกษามีการวางแผนและกำหนดแนวทางการดำเนินงานส่งต่ออย่างชัดเจน					
34	สนับสนุนส่งเสริมให้มีการสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ลักษณะของปัญหาและวิธีการให้ความช่วยเหลือ					
35	ผู้บริหารมีการประสานงานระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน เพื่อให้ทราบข้อมูลในการขอความช่วยเหลือ					
36	มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการแนะนำให้คำปรึกษาแก่นักเรียนตามลักษณะปัญหาที่เกิดขึ้น					
37	สถานศึกษาส่งต่อนักเรียนให้กับบุคลากรภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ตรงตามลักษณะปัญหาที่เกิดขึ้น					
38	มีการแจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองรับทราบถึงการส่งต่อนักเรียนทั้งการส่งต่อภายในและภายนอก					
39	ผู้บริหารมีการติดตามผลการส่งต่อและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับบทบาท				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
40	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสรุปรายงานผล การส่งต่อและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ง
คำดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 17 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัด
ระยอง จันทบุรีและตราด

ข้อ ที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล									
1	ส่งเสริมให้ความสำคัญในการดำเนินงาน การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็น รายบุคคล	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
2	มีการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กระบวนการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็น รายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
3	มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่มี ความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80	ใช้ได้
4	สถานศึกษาจัดทดสอบบุคลิกภาพของ นักเรียนเพื่อใช้สำหรับวางแผนในการดูแล	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
5	สถานศึกษาสร้างพัฒนาการของนักเรียนแต่ ละคนได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
6	สถานศึกษาจัดเวลาให้ครูที่ปรึกษาในการ ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
7	สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน จัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
8	มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ที่ได้รับจากนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ด้านการคัดกรองนักเรียน

9	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัด กลุ่มนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
---	---	----	----	----	----	----	----	------	--------

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
10	ประชุมชี้แจงการวิเคราะห์ข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจตรงกัน	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
11	มีการกำหนดเกณฑ์แบ่งกลุ่มนักเรียนที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
12	มีการคัดกรองแบ่งกลุ่มนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
13	สถานศึกษาพิจารณาคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลระเบียบสะสม	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80	ใช้ได้
14	สถานศึกษาดำเนินการส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มนักเรียนที่คัดกรอง	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
15	มีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนไว้เป็นความลับ โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมี ปัญหา	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
16	สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลและ รายงานผลการคัดกรองนักเรียนในแต่ละ ภาคเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน									
17	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
18	สถานศึกษาประชุมชี้แจงการส่งเสริมและ พัฒนานักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกัน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
19	มีการจัดเตรียมเครื่องมือหรือคู่มือการ ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า รวม IOC	แปล ผล	
		1	2	3	4	5			
20	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน อย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับ ความต้องการของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
21	สถานศึกษาจัดแผนการโฮมรูมให้ครูที่ ปรึกษาหลากหลาย สามารถนำไปใช้กับ นักเรียนในที่ปรึกษาได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
22	สถานศึกษาจัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างครูและผู้ปกครอง	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	ใช้ได้
23	สถานศึกษาจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมและ พัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
24	สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลและ รายงานผลการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ในแต่ละภาคเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน									
25	มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการ ดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
26	สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษามีการ เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและ กลุ่มมีปัญหา และสะดวกในการเรียกใช้	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
27	มีการติดตามใส่ใจดูแลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการ ช่วยเหลือ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม IOC	ค่า แปล ผล	
		1	2	3	4	5			
28	สถานศึกษาจัดให้มีการให้คำปรึกษา เบื้องต้นแก่นักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมี ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
29	สถานศึกษาจัดให้มีการป้องกัน แก้ไขปัญหา และหาวิธีการช่วยเหลือโดยใช้รูปแบบที่ หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
30	สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและ สอดคล้องกับลักษณะของปัญหาอย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80	ใช้ได้
31	สถานศึกษามีการพัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ ตลอดทั้งเทคนิคการให้คำปรึกษาแก่ ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80	ใช้ได้
32	สถานศึกษาจัดให้มีการรายงานผลการ ดำเนินงานแก้ไขปัญหานักเรียน โดยคำนึงถึง ประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
ด้านการส่งต่อ									
33	สถานศึกษามีการวางแผนและกำหนด แนวทาง การดำเนินงานส่งต่ออย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
34	สนับสนุนส่งเสริมให้มีการสรุปข้อมูล ส่วนตัวของนักเรียน ลักษณะของปัญหาและ วิธีการให้ความช่วยเหลือ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
35	ผู้บริหารมีการประสานงานระหว่างครูที่ ปรึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียน เพื่อให้ทราบข้อมูลในการขอความช่วยเหลือ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า รวม IOC	แปล ผล	
		1	2	3	4	5			
		36	มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการแนะนำให้คำปรึกษา แก่นักเรียนตามลักษณะปัญหาที่เกิดขึ้น	+1	+1	+1			+1
37	สถานศึกษาส่งต่อนักเรียนให้กับบุคลากร ภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ตรง ตามลักษณะปัญหาที่เกิดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
38	มีการแจ้งให้นักเรียนและผู้ปกครองรับทราบ ถึงการส่งต่อนักเรียนทั้งการส่งต่อภายใน และภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
39	ผู้บริหารมีการติดตามผลการส่งต่อและการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาอย่าง สม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้
40	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสรุปรายงานผล การส่งต่อและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
คำอธิบายจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 18 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบทบาทของผู้บริหาร
สถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ใน
จังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล		2) ด้านการคัดกรองนักเรียน	
1.	0.61	1.	0.53
2.	0.60	2.	0.51
3.	0.48	3.	0.69
4.	0.74	4.	0.74
5.	0.49	5.	0.80
6.	0.71	6.	0.76
7.	0.71	7.	0.57
8.	0.73	8.	0.43
3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน		4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	
1.	0.50	1.	0.48
2.	0.69	2.	0.64
3.	0.60	3.	0.58
4.	0.64	4.	0.53
5.	0.51	5.	0.65
6.	0.70	6.	0.74
7.	0.45	7.	0.78
8.	0.61	8.	0.82

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
5) ด้านการส่งต่อ	
1.	0.77
2.	0.75
3.	0.63
4.	0.79
5.	0.67
6.	0.80
7.	0.85
8.	0.76

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด อยู่ระหว่าง 0.43-0.85

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด เท่ากับ 0.97

ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายรักศักดิ์ คุ่มชนม์
วัน เดือน ปีเกิด	10 มิถุนายน 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดตราด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 79 หมู่ 2 ตำบลแหลมกลัด อำเภอเมือง จังหวัดตราด
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยเทคนิคตราด 43 ถนนท่าเรือจ้าง ตำบลวังกระแจะ อำเภอเมือง จังหวัดตราด 23000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2544	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปวช. (เครื่องมือกล) วิทยาลัยเทคนิคตราด จังหวัดตราด
พ.ศ. 2546	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส. (เครื่องมือกล) วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2548	ครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต คอ.บ. (วิศวกรรมอุตสาหกรรม-เครื่องมือกล) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลจันทบุรี จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2561	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี